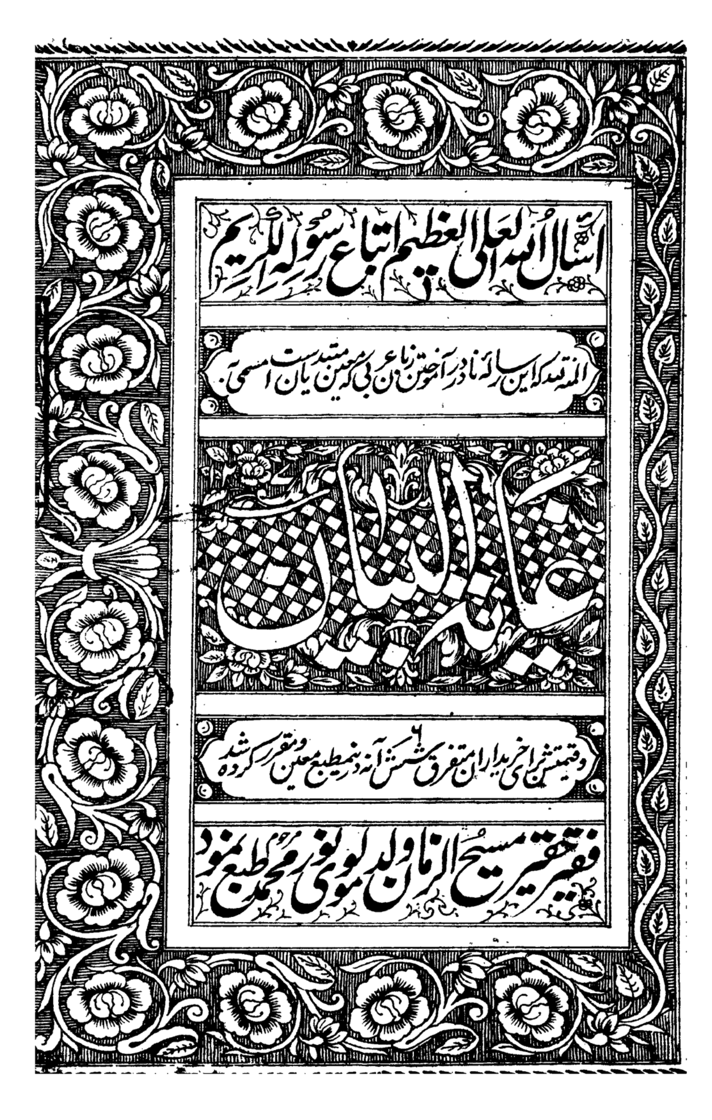
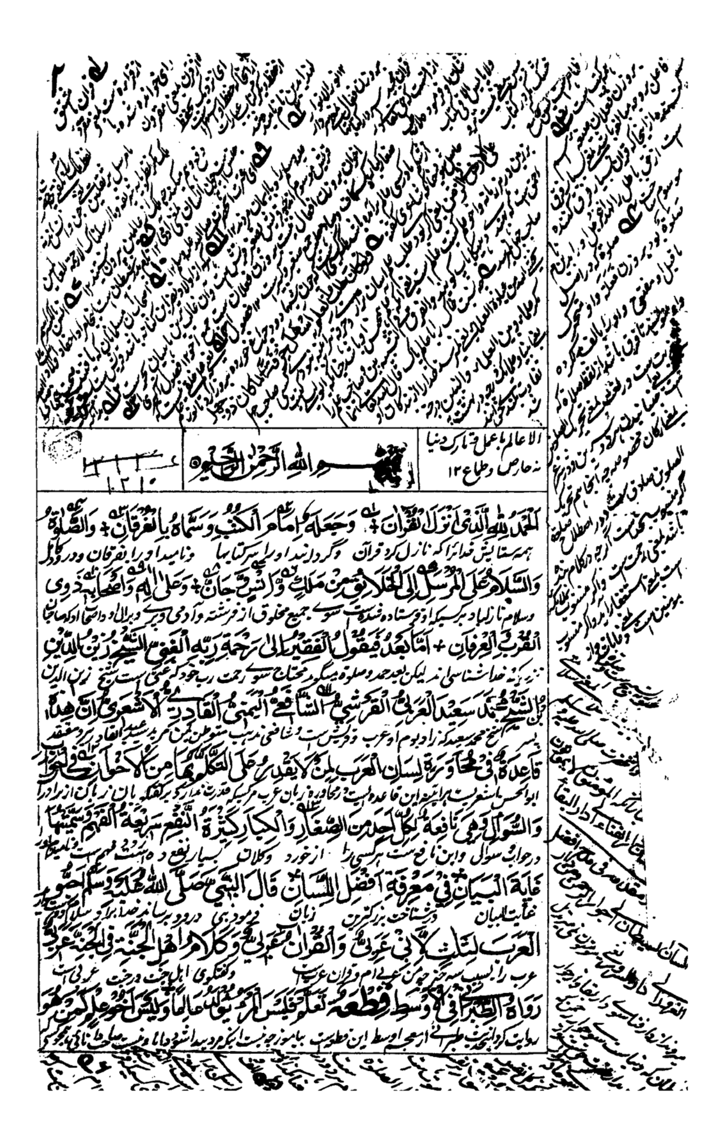
وقف من شيخ زين الدسوقي

اسأل الله العلی العظیم اتباع رسوله الکریم
الحمد لله که این رساله نادر در آموختن زبان عربی که معین مبتدیان است مسمی
غایة البیان
وقیمتش برای خریداران متفرق شش آنه در مطبع معین و مقرر کرده شد
فقیر حقیر مسیح الزمان ولد مولوی محمد مرحوم طبع نمود

الا عالم با عمل و تارك دنيا
نه حارص و طماع ١٢

بسم الله الرحمن الرحيم

١٢١٠

الحمد لله الذي انزل القرآن وجعله امام الكتب وسماه بالفرقان والصلوة
همه ستایش خدا را که نازل کرد قرآن وگردانید او را سر کتابها ونامید او را بفرقان و درود کامل
والسلام على المرسل الى الخلائق من ملك وانس وجان وعلى اله واصحابه ذوي
وسلام نازل باد بر کسیکه او فرستاده شده است سوی جمیع مخلوق از فرشته و آدمی و پری و بر آل او و اصحاب او که صاحبان
القرب والعرفان اما بعد فيقول الفقير الى رحمة ربه الغني الشيخ زين الدين
نزدیکی و خداشناسی اند لیکن بعد حمد و صلوة میگوید محتاج سوی رحمت رب خود که غنی است شیخ زین الدین
بن الشيخ محمد سعيد العربي القرشي الشافعي اليمني القادري الاشعري ان هذه
پسر شیخ محمد سعید که زاد بوم او عرب و قریش است و شافعی مذهب متوطن یمن مرید سید عبد القادر و معتقد
قاعدة في محاورة لسان العرب لمن لا يقدر على التكلم بها من الاخوان في الجواب
ابو الحسن اشعری است هر آینه این قاعده است در محاوره زبان عرب مر کسیکه قدرت ندارد بر گفتگو بآن زبان از برادران
والسؤال وهي نافعة لكل احد من الصغار والكبار كثيرة النفع سريعة الفهم وسميتها
در جواب و سوال و این نافع است هر کسی را از خورد و کلان بسیار نفع دهنده است زود فهم است و نامیدم او را
غاية البيان في معرفة افضل اللسان قال النبي صلى الله عليه وسلم احبوا
غایت البیان در شناخت بزرگترین زبان فرمود نبی درود برساند خدا برا و سلام دوست دارید
العرب لثلث لاني عربي والقرآن عربي وكلام اهل الجنة في الجنة عربي
عرب را بسبب سه چیز چون من عربی ام و قرآن عربی است و گفتگوی اهل جنت در جنت عربی است
رواه الطبراني في الاوسط قطعة تعلم فليس المرء يولد عالما وليس اخو علم كمن هو
روایت کرد این حدیث طبرانی در معجم اوسط این قطعه است بیاموز [illegible]

جَاهِلٍ وَاِنَّ كَبِيْرَ الْقَوْمِ لَا عِلْمَ عِنْدَهٗ صَغِيْرٌ اِذَا الْتَفَّتْ عَلَيْهِ الْمَحَافِلُ وَطِقْ

او نادان ست والبته بزرگ قوم که نیست علم نزد او خرد ست هرگاه بپیچند بر وی مجلسها

بِقَدْرِ لُغَاتِ الْمَرْءِ يَكْثُرُ نَفْعُهٗ وَتِلْكَ لَهٗ عِنْدَ الْمُهِمِّ عَوَانٌ فَحَافِظْ عَلٰى جَمْعِ اللُّغَا

باندازهٔ لغات مرد بسیار میشود نفع او و آن لغات مر او را نزد کار عظیم مددگار ست پس نگهبانی کن بر گرد کردن

مُجَاهِدًا وَكُلُّ لِسَانٍ فِي الرِّجَالِ بِيَانٌ وَهٰذَا اَوَانُ الشُّرُوْعِ فِي الْمَقْصُوْدِ

لغات کوشان و هر زبان در مردان هویدا کننده است و این وقت آغاز کردن است در مقصود و

مِنَ اللّٰهِ الْاِعَانَةُ وَاِلَيْهِ التُّكْلَانُ **بَابٌ** فِيْ ذِكْرِ مُفْرَدَاتِ الْاَلْفَاظِ الْمُذَكَّرِ جَاءَ

از خداست مددگاری و به سوی اوست توکل و اعتماد این باب است در ذکر مفردات الفاظ برای مذکر آمد

جَاءُوْا يَجِيْءُ تَجِيْءُ جِئْتُ جِئْتُمَا جِئْتُمْ لِمَ جِئْتَ لِمَ جِئْتُمَا لِمَ جِئْتُمْ

آمدند آید آئی آمدم آمدی آمدید آمدید چرا آمدی چرا آمدید چرا آمدید

مِنْ اَيْنَ جِئْتَ مِنْ اَيْنَ جِئْتُمَا مِنْ اَيْنَ جِئْتُمْ غَدًا اَجِيْءُ اَلْيَوْمَ اَجِيْءُ

از کجا آمدی از کجا آمدید از کجا آمدید فردا خواهم آمد امروز آیم

اِنْ جِئْتَ جِئْنَا جِئْ مَتٰى تَجِيْءُ جِئْتُ بِالْاَمْسِ اِلٰى بَيْتِكُمْ فَلَمْ اَجِدْكُمْ ذَهَبْتَ

اگر تو آئی ما آئیم بیا کے خواهی آمد آمدم دیروز بسوی خانهٔ شما پس نیافتم شما را رفتی

ذَهَبْتُمَا ذَهَبْتُمْ مَتٰى ذَهَبْتَ ذَهَبْتُمَا مَتٰى ذَهَبْتُمْ لِمَ ذَهَبْتَ لِمَ ذَهَبْتُمَا

رفتید رفتید کے رفته بودی کے رفته بودید کے رفته بودید چرا رفته بودی چرا رفته بودید

لِمَ ذَهَبْتُمْ اِذْهَبْ لَا تَذْهَبْ جَلَسْتَ جَلَسْتُمَا جَلَسْتُمْ مَتٰى جَلَسْتَ

چرا رفته بودید برو مرو نشستی نشستید نشستید کے نشستی

مَتٰى جَلَسْتُمَا مَتٰى جَلَسْتُمْ لِمَ جَلَسْتَ لِمَ جَلَسْتُمَا لِمَ جَلَسْتُمْ مَتٰى جِئْتَ مَتٰى جِئْتُمَا

کے نشستید کے نشستید چرا نشستی چرا نشستید چرا نشستید کے آمدی کے آمدید

مَتٰى جِئْتُمْ قُمْتَ قُمْتُمَا قُمْتُمْ لِمَ قُمْتَ لِمَ قُمْتُمَا لِمَ قُمْتُمْ مَا قُلْتَ مَا قُلْتُمَا مَا قُلْتُمْ

کے آمدید برخاستی برخاستید برخاستید چرا استادی چرا استادید چرا استادید چه گفتی چه گفتید چه گفتید

لِمَ قُلْتَ لِمَ قُلْتُمَا لِمَ قُلْتُمْ مَتٰى قُلْتَ مَتٰى قُلْتُمَا مَتٰى قُلْتُمْ دَخَلْتَ دَخَلْتُمَا دَخَلْتُمْ

چرا گفتی چرا گفتید چرا گفتید کے گفتی کے گفتید کے گفتید درآمدی درآمدید درآمدید

لِمَ دَخَلْتَ لِمَ دَخَلْتُمَا لِمَ دَخَلْتُمْ مَتٰى دَخَلْتَ مَتٰى دَخَلْتُمَا مَتٰى دَخَلْتُمْ خَرَجْتَ

چرا درآمدی چرا درآمدید چرا درآمدید کے درآمدی کے درآمدید کے درآمدید بیرون آمدی

خَرَجْتُمَا خَرَجْتُمْ لِمَ خَرَجْتَ لِمَ خَرَجْتُمَا لِمَ خَرَجْتُمْ مَتٰى خَرَجْتَ مَتٰى خَرَجْتُمَا

بیرون آمدید بیرون آمدید چرا بیرون آمدی چرا بیرون آمدید چرا بیرون آمدید کے بیرون آمدی کے بیرون آمدید

مَتٰى خَرَجْتُمْ ضَرَبْتَ ضَرَبْتُمَا ضَرَبْتُمْ اَكَلْتَ اَكَلْتُمَا اَكَلْتُمْ شَرِبْتَ شَرِبْتُمَا

کے بیرون آمدید زدی زدید زدید خوردی خوردید خوردید آشامیدی آشامیدید

شربتُم لِمَ اكلتَ لِمَ اكلتما لِمَ اكلتم لِمَ شربتَ لِمَ شربتما لِمَ شربتم متى اكلتَ
آشامیدید چرا خوردی چرا خوردید چرا خوردید چرا آشامیدی چرا آشامیدید چرا آشامیدید کی خوردی

متى اكلتما متى اكلتم متى شربتَ متى شربتما متى شربتم فرحتَ
کے خوردید کے خوردید کے آشامیدی کے آشامیدید کے آشامیدید خوش شدی

فرحتما فرحتم حزنتَ حزنتما حزنتم ضحكتَ ضحكتما ضحكتم بكيتَ بكيتما
خوش شدید خوش شدید غمگین شدی غمگین شدید غمگین شدید خندیدی خندیدید خندیدید گریستی گریستید

بكيتم كيف حالكَ كيف حالكما كيف حالكم ما فعلتَ ما فعلتما ما فعلتم
گریستید چگونه است حال تو چگونه است حال شما چگونه است حال شما چه کردی چه کردید چه کردید

فعلتَ فعلتما فعلتم سمعتَ سمعتما سمعتم علمتَ علمتما علمتم رحمتَ
کردی کردید کردید شنیدی شنیدید شنیدید دانستی دانستید دانستید رحم کردی

رحمتما رحمتم لِمَ رحمتَ لِمَ رحمتما لِمَ رحمتم متى رحمتَ متى رحمتما
رحم کردید رحم کردید چرا رحم کردی چرا رحم کردید چرا رحم کردید کے رحم کردی کے رحم کردید

متى رحمتم لِمَ لا ترحم لِمَ لا ترحمان لِمَ لا ترحمون متى جئتَ ومتى ثبتَّ
کے رحم کردید چرا رحم نمیکنی ... کے آمدی و کے ثابت شدی

تعالِ تعاليا تعالوا هاتِ هاتوا متى تنام استيقظنا استيقظ اين
بیا بیائید بیائید بیار بیارید کے خسپی بیدار شدیم بیدار شو کجا

متى لِمَ كم كيف عسى لعلّ ليت ربّ احذ **فصل فى ذكر المفرد المذكر**
کے چرا چند چگونه نزدیک است شاید کاش بسا ای آغاز کرد فصل در ذکر مفرد مذکر

المتكلم امنتُ صليتُ حججتُ اكلتُ شربتُ دخلتُ خرجتُ وعلى
متکلم گرویدم نماز گزاردم حج گزاردم خوردم آشامیدم درآمدم بیرون آمدم و بر

هذا فقس **فصل فى ذكر الجمع المتكلم المعظم نفسه او معه غيره** امنّا تعلّمنا
این قیاس کن فصل در بیان جمع متکلم که بزرگ پندارنده نفس خود یا با او دیگرے باشند گرویدیم آموختیم

علّمنا اكلنا شربنا دخلنا خرجنا وعلى هذا فقس **فصل فى ذكر المذكر الغائب**
آموزانیدیم خوردیم آشامیدیم درآمدیم بیرون آمدیم

جاء جاءا جاؤا لِمَ جاء لِمَ جاءا لِمَ جاؤا من اين جاء من اين جاءا من اين
آمد آمدند آمدند چرا آمد چرا آمدند چرا آمدند از کجا آمد از کجا آمدند از کجا

جاؤا ذهب ذهبا ذهبوا متى ذهب متى ذهبا متى ذهبوا لِمَ ذهب لِمَ ذهبا
آمدند رفت رفتند رفتند کے رفت کے رفتند کے رفتند چرا رفت

لِمَ ذهبوا جلس جلسا جلسوا متى جلس متى جلسا متى جلسوا قام قاما قاموا متى قام
چرا رفتند نشست نشستند نشستند کے نشست ... ایستاد ایستادند ایستادند کے ایستاد

متى قاما متى قاموا لم قام لم قاما لم قاموا قال قالا قالوا لم قال لم قالا لم قالوا

متى قال متى قالا متى قالوا دخل دخلا دخلوا لم دخل لم دخلا لم دخلوا

متى دخل متى دخلا متى دخلوا خرج خرجا خرجوا لم خرج لم خرجا لم خرجوا متى خرج

متى خرجا متى خرجوا ضرب ضربا ضربوا لم ضرب لم ضربا لم ضربوا متى يضرب متى

يضربان متى يضربون لم لا يضرب لم لا يضربان لم لا يضربون اكل اكلا اكلوا متى اكل

متى اكلا متى اكلوا شرب شربا شربوا متى شرب متى شربا متى شربوا لم شرب

لم شربا لم شربوا لم لا يشرب لم لا يشربان لم لا يشربون فرح فرحا فرحوا لم فرح لم

فرحا لم فرحوا لم لا يفرح لم لا يفرحان لم لا يفرحون حزن حزنا حزنوا لم لا يحزن لم لا يحزنان

لم لا يحزنون ضحك ضحكا ضحكوا لم ضحك لم ضحكا لم ضحكوا فعل فعلا فعلوا متى

فعل متى فعلا متى فعلوا لم لا يفعل لم لا يفعلان لم لا يفعلون قتل قتلا قتلوا

لم قتل لم قتلا لم قتلوا لم لا يقتل لم لا يقتلان لم لا يقتلون سمع سمعا سمعوا

لم سمع لم سمعا لم سمعوا علم علما علموا متى علم متى علموا لم لا يعلم لم لا يعلمان

لم لا يعلمون تعلم تعلما تعلموا متى يتعلم متى يتعلمان متى يتعلمون رحم

رحما رحموا متى رحم متى رحما متى رحموا لم لا يرحم لم لا يرحمان لم لا يرحمون

فصل في ذكر المؤنث الحاضر جئت جئتما جئتن لم جئت لم جئتما

لِمَ جِئْتُنَّ مِنْ اَیْنَ جِئْتِ مِنْ اَیْنَ جِئْتُمَا مِنْ اَیْنَ جِئْتُنَّ ضَحِکْتِ ضَحِکْتُمَا ضَحِکْتُنَّ

چرا آمدید از کجا آمدی از کجا آمدید دو کس از کجا آمدید شما زنان خندیدی خندیدید دو کس خندیدید شما

مَتٰی ضَحِکْتِ مَتٰی ضَحِکْتُمَا مَتٰی ضَحِکْتُنَّ ذَهَبْتِ ذَهَبْتُمَا ذَهَبْتُنَّ مَتٰی ذَهَبْتِ

کے خندیدی کے خندیدید دو کس کے خندیدید شما زنان رفتی رفتید دو کس رفتید شما زنان کے رفتی

مَتٰی ذَهَبْتُمَا مَتٰی ذَهَبْتُنَّ لِمَ لَا تَذْهَبِیْنَ لِمَ لَا تَذْهَبَانِ لِمَ لَا تَذْهَبْنَ مَا فَعَلْتِ

کی رفتید دو کس کے رفتید شما زنان چرا نروی چرا نروید دو کس چرا نروید شما زنان چه کردی

مَا فَعَلْتُمَا مَا فَعَلْتُنَّ مَتٰی فَعَلْتِ مَتٰی فَعَلْتُمَا مَتٰی فَعَلْتُنَّ لِمَ فَعَلْتِ لِمَ فَعَلْتُمَا لِمَ فَعَلْتُنَّ

چه کردید دو کس چه کردید شما زنان کی کردی کی کردید دو کس کی کردید شما زنان چرا کردی چرا کردید دو کس چرا کردید

لِمَ لَا تَفْعَلِیْنَ لِمَ لَا تَفْعَلَانِ لِمَ لَا تَفْعَلْنَ قَتَلْتِ قَتَلْتُمَا قَتَلْتُنَّ لِمَ قَتَلْتِ لِمَ قَتَلْتُمَا

چرا نکنی چرا نکنید دو کس چرا نکنید شما زنان کشتی کشتید دو کس کشتید شما زنان چرا کشتی چرا کشتید دو کس

لِمَ قَتَلْتُنَّ لَا تَقْتُلِیْنَ لَا تَقْتُلَانِ لَا تَقْتُلْنَ سَمِعْتِ سَمِعْتُمَا سَمِعْتُنَّ مَتٰی سَمِعْتِ

چرا کشتید شما زنان نکشی نکشید دو کس نکشید شنیدی شنیدید کی شنیدی

مَتٰی سَمِعْتُمَا مَتٰی سَمِعْتُنَّ اِلٰی مَتٰی تَسْمَعِیْنَ اِلٰی مَتٰی تَسْمَعَانِ اِلٰی مَتٰی تَسْمَعْنَ مِمَّنْ سَمِعْتِ

کے شنیدید تا کی شنوی تو یک زن تا کی شنوید شما دو کس تا کی شنوید شما زنان از کہ شنیدی

مِمَّنْ سَمِعْتُمَا مِمَّنْ سَمِعْتُنَّ عَلِمْتِ عَلِمْتُمَا عَلِمْتُنَّ اِلٰی مَتٰی تَعْلَمِیْنَ اِلٰی مَتٰی تَعْلَمَانِ اِلٰی مَتٰی

از کہ شنیدید دو کس از کہ شنیدید شما زنان دانستی دانستید تا کی آموزی تا کی آموزید دو کس تا کی آموزید

تَعْلَمْنَ رَحِمْتِ رَحِمْتُمَا رَحِمْتُنَّ لِمَ لَا تَرْحَمِیْنَ لِمَ لَا تَرْحَمَانِ لِمَ لَا تَرْحَمْنَ مَتٰی تَرْحَمِیْنَ مَتٰی تَرْحَمَانِ

رحم کردی رحم کردید رحم کردید چرا رحم نکنی چرا رحم نکنید دو چرا رحم نکنید کے رحم کنی کے

تَرْحَمْنَ فصل فی ذکر اللغات الغائبة جَاءَتْ جَاءَتَا جِئْنَ لِمَ جَاءَتْ لِمَ جَاءَتَا لِمَ

رحم کنید فصل در بیان مؤنث غائبہ آمد آن یک زن آمدند آن دو زن آمدند آن زنان چرا آمد چرا آمدند

جِئْنَ مِنْ اَیْنَ جَاءَتْ مِنْ اَیْنَ جَاءَتَا مِنْ اَیْنَ جِئْنَ ذَهَبَتْ ذَهَبَتَا ذَهَبْنَ لِمَ

چرا آمدند از کجا آمد از کجا آمدند آن دو زن از کجا آمدند همہ زنان رفت رفتند دو زن رفتند بسیار

ذَهَبَتْ لِمَ ذَهَبَتَا لِمَ ذَهَبْنَ جَلَسَتْ جَلَسَتَا جَلَسْنَ مَتٰی جَلَسَتْ مَتٰی جَلَسَتَا

چرا رفت چرا رفتند نشست نشستند کے نشست

مَتٰی جَلَسْنَ لِمَ جَلَسَتْ لِمَ جَلَسَتَا لِمَ جَلَسْنَ قَامَتْ قَامَتَا قُمْنَ مَتٰی تَقُوْمُ مَتٰی

کے نشستند چرا نشست چرا نشستند ایستاد ایستادند کے ایستد

تَقُوْمَانِ مَتٰی یَقُمْنَ قَالَتْ قَالَتَا قُلْنَ لِمَ قَالَتْ لِمَ قَالَتَا لِمَ قُلْنَ مَتٰی قَالَتْ مَتٰی

ایستند دو زن کے ایستند همہ زنان گفت گفتند چرا گفت چرا گفتند کے گفت

قَالَتَا مَتٰی قُلْنَ دَخَلَتْ دَخَلَتَا دَخَلْنَ مَتٰی دَخَلَتْ مَتٰی دَخَلَتَا مَتٰی دَخَلْنَ

کے گفتند در آمد در آمدند کے در آمد کے در آمدند

خرجنا خرجن لم خرجت لم خرجنا لم خرجن متى خرجت متى خرجنا متى خرجن

أين كانت أين كانتا أين كنّ متى كانت متى كانتا متى كنّ ضربت ضربنا ضربن

لم ضربت لم ضربنا لم ضربن متى ضربت متى ضربنا متى ضربن لم لا تضرب لم

لا تضربان لم لا يضربن أكلت أكلنا أكلن متى أكلت متى أكلنا متى أكلن لم لا تأكل لم

لا تأكلان لم لا يأكلن شربت شربنا شربن لم لا تشرب لم لا تشربان لم لا يشربن

متى تشرب متى تشربان متى يشربن فرحت فرحنا فرحن لم لا تفرح لم لا تفرحان لم

لا يفرحن حزنت حزنّا حزنّ متى حزنت متى حزنّا متى حزنّ ضحكت ضحكنا ضحكن

متى ضحكت متى ضحكنا متى ضحكن لم ضحكت لم ضحكنا لم ضحكن لم لا تضحك لم لا

تضحكان لم لا يضحكن كيف حالها كيف حالهما كيف حالهن ما فعلت ما فعلنا ما فعلن

لم فعلت لم فعلنا لم فعلن متى فعلت متى فعلنا متى فعلن لم لا تفعل لم لا تفعلان

لم لا يفعلن قتلت قتلنا قتلن متى قتلت متى قتلنا متى قتلن لم قتلت لم قتلنا

لم قتلن سمعت سمعنا سمعن متى سمعت متى سمعنا متى سمعن لم سمعت لم سمعنا

لم سمعن إلى متى تسمع إلى متى تسمعان إلى متى يسمعن علمت علمنا علمن إلى متى تعلم إلى متى

تعلمان إلى متى يعلمن رحمت رحمنا رحمن لم رحمت لم رحمنا لم رحمن لم لا ترحم لم لا ترحمان

لم لا يرحمن إلى متى ترحم إلى متى ترحمان إلى متى يرحمن قمت قمنا قمن الآن يجيء باب

تركيب المقولان وللجواب س يا سيدي ما اسمك ج اسمي فلان س ما اسم ابيك

ايشمن پرسيدن و پاسخ دادن را اي سيد من چيست نام تو ج نام من فلانست س چيست نام پدر تو

ج اسمه فلان س ما اسم جدك ج اسمه فلان س ما اسم عمك الصغير

ج نام او فلانست س چيست نام جد تو ج نام او فلانست س چيست نام عم خرد تو

اسمه فلان س ما اسم عمك الاوسط ج اسمه فلان س ما اسم اخوانك الكبار

ج نام او فلانست س چيست نام عم ميانه تو ج نام او فلانست س چيست نام برادران كلان تو

اسماؤهم فلان وفلان وفلان س ما اسم اخيك الكبير ج اسمه فلان س

ج نامهاي ايشان فلانست و فلانست و فلانست س چيست نام برادر كلان تو ج نام او فلانست س

ما اسم اخوالك ج اسماؤهم فلان وفلان وفلان س ما اسم خالك الكبير ج اسمه

چيست نام نغاهاي تو ج نامهاي ايشان فلان و فلان و فلانست س چيست نام نغاي كلان تو ج نام او

فلان س ما اسم خالك الاوسط س ما اسم شيخك في الطريقة والوصول الى الله

نام او فلانست س چيست نام نغاي ميانه تو س چيست نام پير تو در طريقت و رسيدن سوي خداي

ج اسمه فلان س ما اسم شيوخك في علوم الالهية ج اسمه فلان وفلان

ج نام او فلانست س چيست نام استادان تو در علم الهي ج نامها فلان و فلان

وفلان س ما اسم شيخك في علم الحديث والتفسير ج اسمه فلان س ما اسم

و فلانست س چيست نام استاد تو در علم حديث و تفسير ج نام او فلانست

[illegible] اسمه فلان س ما اسم نبيك ج اسمه محمد رسول الله صلى

ج چيست نام او فلانست س چيست نام پيغمبر تو ج نام او محمد رسول خدا

الله عليه وسلم س ما اسم ابي نبيك ج اسمه عبد الله س ما اسم جد نبيك

خدا برو درود و سلام رساند س چيست نام پدر پيغمبر شما ج نام او عبد الله است س چيست نام جد پيغمبر شما

ج اسمه عبد المطلب س عبد المطلب ابن من ج ابن هاشم س هاشم ابن من

ج نام او عبد المطلب است س عبد المطلب پسر كيست ج پسر هاشم س هاشم پسر كيست

ج ابن عبد مناف س ما اسم ام نبيكم ج اسمها آمنة س هي بنت من ج

ج پسر عبد مناف س چيست نام مادر پيغمبر شما ج نامش آمنه است س او دختر كيست

وهب س اين وطن نبيكم ج وطنه مكة المعظمة س اين مدفن نبيكم ج

وهب س كجاست وطن پيغمبر شما ج وطن او مكه بزرگ است س كجاست جاي گور پيغمبر شما

في المدينة المنورة س ومن هو مدفون عند نبيكم ج عنده ابو بكر وعمر رضي الله

در مدينه روشن است س وكيست آن كه دفن كرده شده است نزد نبي شما ج نزد او ابو بكر و عمر

س من يدفن عند نبيكم في آخر الزمان ج يدفن عنده عيسى روح الله على نبينا وعليه السلام

س كه دفن كرده شود نزد نبي شما آخر وقت اي قرب قيامت ج دفن كرده شود نزد او عيسى روح الله بر نبي ما و بر او سلام

س أَيْنَ عِيسَى رُوحُ اللهِ ج هُوَ فِي السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ س مَتَى يَنْزِلُ آخِرَ الزَّمَانِ فِي دِمَشْقَ
س کجاست عیسی روح الله ج او در آسمان چهارم است س کی فرود آید ج فرود آید آخر وقت در دمشق
عَلَى الْمَنَارَةِ الْبَيْضَاءِ بَيْنَ جَنَاحَيْ مِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ انْتَهَى هٰكَذَا
بر منار سفید درمیان دو بازوی میکائیل و اسرافیل بر ایشان هر دو سلام تمام شد همچنان
رَوَاهُ السُّهَيْلِيُّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ س أَيْنَ قَبْرُ عُثْمَانَ رض ج قَبْرُهُ فِي الْبَقِيعِ س أَيْنَ قَبْرُ
روایت کرد آنرا سهیلی راضی شود خدا از وی س کجاست قبر عثمان رض ج قبر او در بقیع است س کجاست قبر
عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ كَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ ج قَبْرُهُ بِكَرْبَلَاءَ عَلَى اخْتِلَافٍ بَيْنَ الْعُلَمَاءِ س وَأَيْنَ
علی پسر ابی طالب بزرگ کند خدا رویش ج قبر او در کربلا بر اختلاف درمیان عالمان س و کجاست
قَبْرُ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ رض ج قَبْرُهَا فِي الْبَقِيعِ س أَيْنَ قَبْرُ الْحَسَنِ رض ج قَبْرُهُ فِي الْبَقِيعِ س أَيْنَ
قبر فاطمه زهرا رض ج قبر او در بقیع است س کجاست قبر حسن رض ج قبر او در بقیع است س کجاست
قَبْرُ الْحُسَيْنِ رض ج قَبْرُهُ بِكَرْبَلَاءَ س أَيْنَ قَبْرُ الْإِمَامِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ ج قَبْرُهُ فِي الْبَقِيعِ
قبر امام حسین رض ج قبر او در کربلاست س کو قبر امام زین العابدین رض ج قبر او در بقیع
س أَيْنَ رَوْضَةُ الْإِمَامِ مُحَمَّدٍ الْبَاقِرِ ج قَبْرُهُ فِي الْبَقِيعِ س أَيْنَ قَبْرُ الْإِمَامِ جَعْفَرٍ
س کجاست گنبد امام محمد باقر رضی الله عنه ج قبر او در بقیع است س کجاست قبر امام جعفر
الصَّادِقِ ج قَبْرُهُ فِي الْبَقِيعِ س أَيْنَ قَبْرُ الْإِمَامِ عَلِيِّ بْنِ الرِّضَا ج قَبْرُهُ فِي الْمَشْهَدِ
صادق رض ج قبر او در بقیع است س کو قبر امام علی رضا ج قبر او در مشهد رض
وَأَيْنَ قَبْرُ الْإِمَامِ مُوسَى الْكَاظِمِ ج قَبْرُهُ فِي بَغْدَادَ س وَأَيْنَ قَبْرُ الْإِمَامِ مُحَمَّدٍ
و کجاست قبر امام موسی کاظم ج قبر او در بغداد است رض س و کو قبر امام محمد تقی رض
التَّقِيِّ ج قَبْرُهُ فِي بَغْدَادَ س وَأَيْنَ قَبْرُ الْإِمَامِ حَسَنٍ الْعَسْكَرِيِّ ج قَبْرُهُ فِي الْمَشْهَدِ
ج قبر او در بغداد است س و کجاست قبر امام حسن عسکری ج قبر او در مشهد است
عِنْدَ أَبِيهِ س وَأَيْنَ قَبْرُ الْإِمَامِ نُعْمَانَ أَبِي حَنِيفَةَ ج قَبْرُهُ فِي بَغْدَادَ س وَأَيْنَ قَبْرُ الْإِمَامِ
نزد پدرش س و کو قبر امام نعمان ابو حنیفه ج قبر او در بغداد است س و کجاست قبر امام
الشَّافِعِيِّ ج قَبْرُهُ فِي الْقَرَافَةِ بِمِصْرَ س وَأَيْنَ قَبْرُ الْإِمَامِ مَالِكِ ابْنِ أَنَسٍ ج قَبْرُهُ
شافعی ج قبر او در قرافه بمصر است س و کجاست امام مالک پسر انس ج قبر او
فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ س وَأَيْنَ قَبْرُ الْإِمَامِ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ ج قَبْرُهُ فِي بَغْدَادَ قَرِيبَ
در مدینه روشن است س و کجاست قبر امام احمد پسر حنبل ج قبر او در بغداد است نزدیک
الشَّطِّ فَصْلٌ س يَا سَيِّدِي كَيْفَ حَالُكَ ج مُسْتَرِيحٌ بِخَيْرٍ أَدْعُو لَكُمْ
شط آب جوی کلان است در بغداد شریف س ای سردار من چگونه است احوال تو ج خوش ام به نیکوی دعا میکنم برای شما
س الْآنَ مِنْ أَيْنَ جِئْتُمْ ج جِئْتُ مِنَ الْبَيْتِ س لِمَ جِئْتُمْ يَا أَخِي ج جِئْتُ لِأَجْلِ
س این وقت از کجا آمدید ج آمدم از خانه س چرا آمدید ای برادرم ج آمدم برای

رؤيتكم س لِمَ لَمْ تجئ بالأمسِ ج كنتُ مشغولًا بالأمرِ س لِمَ جاءَ زيدٌ عندكَ ج

دیدن شما س چرا نیامدی دیروز ج بودم مشغول بکاری س چرا آمد زید نزد تو ج

جاءَ زائرًا س اليومَ ما أكلتم يا مولانا ج أكلتُ خبزًا ولحمًا وبقلًا وجبنًا س بالأمسِ ما

آمد برای زیارت س امروز چه خوردید صاحب من ج خوردم نان و گوشت و تره و پنیر را س دیروز چه

أكلتم ج أكلتُ تمرًا وبصلًا س الآنَ ما أكلتم يا سيدي ج أكلتُ سمكًا وخبزًا

خوردید ج خوردم خرما و پیاز را س این وقت چه خوردید ای سردار من ج خوردم ماهی و نان و

وكراثًا س يا سيدي اليومَ لِمَ لا تأكلُ ج لأنّي أكلتُ شيئًا في البيتِ وليس

گندنا س ای سردار من امروز چرا نخوری ج برای آنکه هر آینه خوردم چیزی در خانه و نیست

لي اشتهاءٌ س اليومَ ما شربتم ج شربنا ماءً ولبنًا س الآنَ ماذا تشربُ ج أريدُ

مرا رغبتی س امروز چه نوشیدید ج نوشیدیم آب و شیر را س این وقت چه چیز نوشی ج خواهم

أن أشربَ لبنًا وفيه حلاوةٌ س بالأمسِ ما شربتَ ج شربتُ عسلًا مصفًّى س

که نوشم شیر و در وی شیرینی است س دی چه نوشیدی ج نوشیدم شهد بی کدورت

اليومَ لِمَ لا تشربُ ج لأنّي صائمٌ س اليومَ ما قرأتم ج قرأتُ شيئًا من القرآنِ

امروز چرا ننوشی ج زیرا که هر آینه من روزه دارم س امروز چه خواندید ج خواندم چیزی از قران

المجيدِ س الآنَ كم قرأتَ من القرآنِ ج قرأتُ جزءًا منه س أيَّ جزءٍ قرأتم

بزرگ س این وقت چند خواندی از قران ج خواندم پاره را از آن س کدام پاره خواندید

ج قرأنا قد أفلحَ المؤمنون س في أيِّ وقتٍ قرأتم ج قرأنا بعدَ الصبحِ

ج خواندیم قد افلح المؤمنون س در کدام وقت خواندید ج خواندیم پس سحر

س الآنَ ما كنتَ تطالعُ فيه ج كنتُ أطالعُ في قصصِ الأنبياءِ وسيرةِ الأولياءِ

س این وقت چه چیز بود که مطالعه میکردی ج مطالعه میکردم در قصه‌های پیغمبران و سیرت اولیا

س ومن ذا يستمعُ قراءتكم ج يستمعها أبنائي وإخواني س اليومَ ما فعلتم

س و کیست که میشنود خواندن شما ج می‌شنوند آنرا فرزندان من و برادران من س امروز چه کردید

ج كنتُ أرمي السهامَ عن القوسِ س الآنَ ما كنتَ تفعلُ ج كنتُ أصلّي

ج می‌انداختم تیرها را از کمان س این وقت چه میکردی ج نماز می‌خواندم

وبعدها كنتُ مسبّحًا س يا سيدي لِمَ تضحكُ ج أضحكُ من فرحي برؤيتكم

و بعد آن تسبیح گوی بودم س ای سردار من چرا می‌خندی ج می‌خندم از سرور خود به دیدن شما

س يا سيدي لِمَ ضحكتَ ج ضحكتُ من السرورِ بعافيتكم س لِمَ لا تضحكُ

س ای برادرم چرا خندیدی ج خندیدم از خوشی به آسایش شما س چرا نه خندی

ج لا أضحكُ خوفًا منكم س أضحكتَ ج لا أضحكُ

ج نه خندم برای ترس از شما س آیا خندیدی ج نه خندم

حياءً من الله ورسوله س لماذا لم تبك ج ابكي من خوف الله تعالى
برای شرم از خدا و رسول او س ای صاحب من چرا گریه نکردی ج گریه کنم از خوف خدای برتر

س لم بكيت ج بكيت من ذكر الموت س لم لا تبكي ج وكيف ابكي
س چرا گریستی ج گریستم از یاد مرگ س چرا گریه نمی کنی ج و چگونه گریه کنم

رحمة ربي وسعت كل شيء س الان اين تذهب ج اذهب لاجل الصلوة
رحمت پروردگارم واگرفت هر چیز را س این وقت کجا روی ج میروم برای نماز

س في اي مكان تصلي ج اصلي في المسجد مع الجماعة س اليوم اين ذهبت
س در کدام جا نماز گزاری ج نماز ادا میکنم در مسجد با جماعت س امروز کجا رفتی

ج ذهبت لزيارة النبي صلى الله عليه وآله واصحابه وسلم س بالامس
ج رفتم برای زیارت نبی درود رساند خدا بر او و آل او و یاران او و سلام رساند س دی روز

اين ذهبت ج ذهبنا لزيارة بعض الصالحين س وما اسم الذي زرتموا
کجا رفتی ج رفتیم برای زیارت بعض نیکان س و چیست نام کسی که زیارت کردید

ج اسمه الشيخ عبد القادر الجيلاني س اليوم اين كنت ج كنت في المدرسة س
ج نام او شیخ عبد القادر جیلانی است س امروز کجا بودی ج بودم در مدرسه س

قبل امس اين كنت ج كنت في المسجد الحرام س اين تريد الذهاب ج اريد
پریروز کجا بودی ج بودم در مسجد حرام س کجا خواهی رفتن ج خواهم

ان اطوف بيت الحرام س متى تجيء من الحرم الشريف ج اجيء وقت المغرب
اینکه گرد گردم خانه کعبه را س کی آیی از حرم بزرگ ج آیم وقت مغرب

س اليوم هل تذهب الى السلطان ام لا ج نعم اريد الذهاب اليه لاجل نصيحته
س امروز آیا روی سوی سلطان یا نه ج بلی خواهم رفتن بسوی او برای نصیحت او

س واذا ذهبت الى السلطان ما تقول له ج اقول له اذكر خوفك بين يدي الله
س و هرگاه روی سوی سلطان چه گوئیش ج گویم او را یاد کن ترس خود پیش خدا

يوم القيمة س اليوم ما قال لك السلطان ج قال قولا لينا واكرمني وخلع علي
روز رستخیز س امروز چه گفت برای تو پادشاه ج گفت سخن نرم و گرامی کرد مرا و خلعت

خلعة فاخرة س واذا تكلمت من السلطان ما تقول له ج اقول له عليك
بر من خلعت بهتر س و هرگاه کلام کنی از پادشاه چه گوئیش ج گویمش لازم است بر تو

بالعدل والانصاف قال رسول الله صلى الله عليه وسلم كلكم راع وكلكم
عدل و انصاف را فرمود رسول خدا هر واحد شما شبان است و هر یک از شما

مسئول عن رعيته س يا اخي اين وطنكم ج وطني ارض العرب او ارض الهند او ارض الروم
سوال کرده شود از رعیت خود س ای برادر من کجاست وطن شما ج وطن من زمین عرب است یا زمین هند یا زمین روم

او ارض العجم او ارض السند او ارض الحبشة س الیوم این ذهب السلطان ج

یا زمین عجم یا زمین سند یا زمین حبشه س امروز کجا رفت پادشاه ج

ذهب للصلوة الجمعة فی المسجد س غدا الملك این یذهب ج یذهب لاجل الصید

رفت برای نماز جمعه در مسجد س فردا جهاندار کجا رود ج رود برای شکار

س فی ای جهة یصطاد ج یصطاد فی جهة المغرب الی طرف البحر س الیوم من

س در کدام جانب شکار کند ج شکار کند در جانب مغرب تا کناره دریا س امروز که

کان فی حضرة الملك وخدمته ج کان عنده القاضی والمفتی وارباب الفضل

بود بدرگاه جهاندار وخدمت او ج بود نزد او قاضی ومفتی وصاحبان فضل

فی سیرة الصحابة والملوك س بالامس من کان عند الملك ج کان عنده

در خوبی یاران پیغمبر و پادشاهان س دیروز که بود نزد شاه ج بود نزدش

الوزیر س الان من عند السلطان ج کان عنده جمیع الامراء س یا اخی ما اسم

وزیر س این وقت کیست نزد پادشاه ج بودند نزدش همه سرداران س ای برادر

ج اسمها کذا س یا اخی ما اسم محلتکم ج اسمها کذا س ومن فی بلادکم من

ج نامش چنان س ای برادر من چیست نام محله شما ج نامش چنان است س وکیست در شهرهای شما از

منه الاوقات ج فیها السلطان وامراءه س ومن فی قریتکم من الصلحاء والعلماء

درین روزها ج دران پادشاه است وسرداران او س وکیست در دیه شما از نیکان وعالمان

ج فیها کثیرة س هل تعرف احدا منهم ج نعم اعرف فلانا وفلانا وفلانا

ج درو بسیار کسست س آیا می شناسی کسی را از ایشان ج بلی می شناسم فلان وفلان وفلان را

س مولای هل تعرف احدا من اولیاء مدینتکم ج نعم اعرف الشیخ احمد بن موسی

س ای صاحب من آیا میدانی کسی را از اولیاء شهر شما ج بلی میدانم شیخ احمد پسر موسی

قطب الدین اوش کاکی والشیخ محمد بن احمد دانیال والشیخ امیر خسرو وکان موطنهم

قطب الدین اوش کاکی را وشیخ محمد پسر احمد دانیال را وشیخ امیر خسرو را وبود زادبوم ایشان

ومنهم الشیخ محمد نصیر الدین سراج دهلی وغیرهم من الاولیاء العارفین بالله نفع

وبعض از ایشان است محمد نصیر الدین چراغ دهلی وسوای ایشان از اولیا وشناسندگان

الله بهم فی الدارین امین س ومن فی بلادکم من العلماء فی علم الشرع ج فیها جماعة من

وبهره ور کناد ایشان در هر دو خانه س کیست در شهرهای شما از دانندگان علم شریعت ج درو گروهی است

فی مدینتکم من الفضلاء ج فیها خلق کثیر س ومن فی قریتکم من التلامذة ج

در شهر شما از فاضلان ج درو مخلوق بسیار است س وکیست در دیه شما از آموزندگان ج

فیها جم غفیر س هل تعرف احدا منهم ج نعم اعرف فلانا س ومن فی

درو جماعت بسیار است س آیا می شناسی کسی از ایشان ج بلی می شناسم فلان را س وکیست در شهر شما

من الشعراء ج فيها رجل واحد س من في بلادكم من الفصحاء ج فيها رجلان
از شاعران ج در وی مردیست س کیست در شهرهای شما از فصیحان ج در وی دو مردان

فلان وفلان س من في قريتكم من الامراء ج فيها خلق كثير من اهل السخاوة
فلان و فلان است س کیست در دیه شما از امیران ج در وی مخلوق بسیار است از صاحب سخاوت

والخير والعلم والشجاعة س ومن في مصركم من التجار ج فيها اناس كثيرون
و نیکویی و علم و دلیری س کیست در شهر شما از سوداگران ج در وی مردم بسیار هم

من اهل الصلاح س هل تعرف احدا منهم ام لا ج نعم اعرف جماعة فلانا
از صاحب تجارت س آیا می‌دانی کسی را از ایشان یا نه ج بلی میدانم گروهی را فلان

وفلانا وفلانا منهم س من في مدينتكم من الحكماء الماهرين في الحكمة ج
و فلان و فلان را از ایشان س کیست در شهر شما از حکیمان کاملان مشتاقان در حکمت ج

فلان وفلان س يا سيدي هل لك صحبة بالسلطان ام لا ج نعم ولكنه
فلان است و فلان است س ای سردار من آیا حاصل است ترا همنشینی بشاه یا نه ج بلی ولیکن او نشنود

كلامي ولا يقبله س يا مولانا هل تعرف الشيخ عبد القادر الجيلاني ام لا ج نعم اعرفه وهو
سخن و قبولش نکند س ای مولای من آیا می‌دانی شیخ عبدالقادر جیلانی را یا نه ج بلی او

سلطان الاولياء وانا مريد له في الطريقة س يا مولاي هل تعرف الطريق الى الله
و او بادشاه اولیاست و من مرید اویم در طریقت س ای آقای من آیا میدانی راه یابت حق

تعالى ام لا ج اعرفها س وما هي ج وهي متابعة النبي صلعم س يا اخي هل قرأت في علم
برتر یا نه ج میدانم اورا س و چیست ج پیروی نبی صلی الله علیه وآله وسلم س ای برادر من آیا خواندی در علم

الحديث ام لا ج نعم قرأت فيه س في اي بلد قرأت ج قرأت في مصر س عند من قرأت
حدیث یا نه ج بلی خواندم دران س درکدام شهر خواندی ج خواندم بمصر س نزد که خواندی

ج قرأت عند فلان س هل قرأت في علم الآلة ج نعم قرأت في علم النحو و
ج خواندم نزد فلان س آیا خواندی در علم آلت ج بلی خواندم در علم نحو و

المنطق والبيان والعروض والبديع س يا سيدي هل تقول الشعر ام لا ج لا يا اخي
منطق و بیان و عروض و بدیع س ای سردار من آیا می‌گویی شعر یا نه ج نه ای برادر

وكيف اقوله والنبي صلعم ما قاله س يا ولدي هل لك قصد في اخذ خدمة من
چگونه گویم اورا و حال اینکه نبی نگفتش س ای فرزند من آیا برای تست اراده در گرفتن خدمت از

السلطان ام لا ج نعم لي قصد في اخذها حتى اكون خادما للعلماء والفقراء و
بادشاه یا نه ج بلی برای من اراده هست در گرفتن آن تا شوم خدمت کننده بر عالمان و درویشان و

الصلحاء س يا حبيبي هل لك خزانة ام لا ج نعم عندي خزانة س ما هي
نیکان س ای دوست من آیا برای تست خزانه یا نه ج بلی نزد من خزانه هست س چیست آن

ج وهي العفو القوي س يا اخي ما حال الدار بالشرع الشريف ج عند الربع

ج آن عاجزی ... س ای برادر من چیست حال خانه در شرع بزرگ ج الماره اوحل

دار امن الجهات الاربع من كل الجوانب س يسد في محل قبلة

خانه از اطراف چارگانه از همه اطراف س ای سرور امن ایا دلت

يحب احدا من الناس يا مولاي ج نعم يحب النبي صلى الله عليه وسلم واصحابه

دوست میدارد کسی را از آدمی یا نه ج بلی دوست میدارد نبی را درود فرستد خدا برو وسلام کند و یاران

واهل بيته س هل تحب غيرهم ج نعم احب ابي وامي والمسلمين س هل

وصاحب خانه او را س آیا دوست میداری غیر ایشان را ج بلی دوست میدارم پدرم ومادرم ومسلمانان را س آیا

تبغض احدا من المخلوق ج نعم ابغض من لا يطيع الله ورسوله ولا يحب

دشمن داری کسی را از مخلوق ج بلی دشمنی میکنم کسی را که فرمان نبرد خدای را و رسول او را و دوست ندارد

الصحابة س يا مولانا اين تسكن بالليل ج اسكن في بيت سيدي

یاران پیغمبر را س ای صاحب ما کجا میباشی بشب ج میباشم بخانه سید خودم

س اين بيت سيدك ج بيته المسجد س اين تسكن بالنهار ج

س کجا است خانه صاحب تو ج خانه اش مسجد است س کجا میباشی در روز ج

اسكن في بيتي عند اهلي س يا مولانا هل تحفظ القرآن ام لا ج نعم وهو

می باشم در خانه ام نزد اهل خودم س ای مولای ما آیا یاد دار قرآن یا نه ج بلی و او

حافظي وانا اتلو س يا اخي لم لا تحفظ القرآن ج لانه علي [illegible]

نگهبان منست ومن می خوانم س ای برادرم چرا از بر نکنی قرآن ج ازانکه هر آینه [illegible]

س يا اخي كم تواظب بالقرآن ج اقرء سبعه واختمه في كل اسبوع

است س ای برادر من چند مداومت میکنی به قرآن ج می خوانم هفتمش وتمام میکنم در هر هفته

قرة س متى تطالع في الكتب ج اطالع في الحديث والتفسير و

[illegible] س کی مطالعه میکنی در کتابها ج مطالعه میکنم در حدیث وتفسیر و

التصوف آخر النهار س واي وقت تطالع في الفقه ج اطالع

تصوف در آخر روز س وکدام هنگام مطالعه میکنی در فقه ج مطالعه میکنم

فيه بعد صلوة الظهر واول الليل س ومتى ترمي السهام والبندق

پس نماز ظهر ونخستین شب س وکی می اندازی تیرها وغلولها

ج ارمي ذلك بعد صلوة العصر وقت ما اركب على الخيل س بعد

ج می اندازم آنرا بعد نماز عصر وقت سوار شدنم براسب س پس

صلوة الصبح ما تفعل ج لي اوراد اقرءها الى تقريب الظهر ثم

نماز سحر چه میکنی ج برای من وظیفه است می خوانم او را تا نزدیک ظهر پس از آن

آكل الطعام وارقد القيلولة س اهكذا دأبكم ج نعم هذا دأبي وهذا طوري

مے خورم طعام وبخوابم قیلوله س همچنین است عادت شما ج بلے همانست عادتم وهمان است

وهذه عادتي س يا سيدي كيف الطريق الى بلادكم هل

و همانست خوی من س ای سردار من چگونه است راه بسوی شهرهای شما آیا

هي مخوفة ام لا ج هي مخوفة س يا اخي هل ماء البحر ملح هو

آن راه ترسناک است یا نه ج آن خطرمند است س ای برادرم آیا آب دریا شور است یا

حلو ج نعم في بعض الجزائر حلو و في اكثرها اماكن ملح اجاج لا يمكن الشرب

شیرین است ج بلے در بعض جزیرها شیرین است و در بسیار جاها شور بسیار تلخ نتواند شد نوشیدن

منه ابدا س وكيف يعرف طريق البحر من يركبه ج يا اخي طرق البحر

ازان کاهی س و چگونه مے شناسد راه دریا کسی که سوار شود او را ج ای برادر من راهها دریا

معروفة عند اهله كما ان طريق البر معروفة عند المسافرين

معلوم است نزد اهل دریا چنانکه هر آینه راه خشکی معلوم است نزد سفر کنندگان

فيه س وتاخذون معكم في البحر زادا ام لا ج نأخذ معنا الماء

در وی س و میگیرند همراه شان در دریا توشه یا نه ج میگیرند همراه خود آب

والحطب والحب وغير ذلك س وكيف طعم بحر النيل بمصر ج طعمه حلو وهو

و هیزم و غله و سوای آن س و چگونه است مزه دریای نیل در مصر ج مزه آن شیرین است و آن

من الجنة كما في الحديث س يا سيدي هل في البحر قطاع الطريق ام لا

و آن از بهشت است چنانکه در حدیث است س ای سردار من آیا در دریا رهزنان اند یا نه

ج فيه الافرنج والولنديز وغيرهم س يا مولانا ما اسم فرسكم

ج دران قوم افرنج و ولندیز وغیر ایشان اند س ای مولای من نام اسپ شما چیست

ج اسمها الرياح س ما اسم سيفكم ج اسمه القاتل س وما اسم قوسكم

ج نامش ریاح است س و نام شمشیر شما چیست ج نامش قاتل است س و چه نام کمان

ج اسمه خيزران س وما اسم سهمكم ج اسمه العاطب س وما اسم

ج نامش خیزران است س و چیست نام تیر شما ج نامش عاطب است س چیست نام

رمحكم ج اسمه الجارح س وما اسم ترسكم ج اسمه الحادي س وما

نیزه شما ج نامش جارح است س و چیست نام سپر شما ج نامش حادی است س و چیست

اسم [illegible] ج اسمه العين س ما اسم ناقتكم ج اسمها

نام [illegible] ج نامش عین است س چیست نام ناقه شما ج نامش

الصبا س ما اسم بئركم ج اسمها الراوية س وما اسم نهركم

صبا است س چه نام چاه شما است ج نامش راویه است س چیست نام نهر شما

صلى الله عليه وسلم ج اسمه كوثر س وما على نهر نبيكم ج عليه

درود و سلام خدا بر و سلام ج نام او کوثر است س و چیست بر نهر نبی شما ج برو

كيزان بعدد نجوم السماء س وما قدر عرض حوض نبيكم ج

آبخورها اند بشمار ستارهای آسمان س و چیست اندازه کشادگی حوض پیغمبر شما ج

عرضه كما بين بصرة وصنعاء وهي مسافة شهرين س ومن

کشادگی آن مثل آن مسافت که میان بصره و صنعا است و آن بعد راه دو ماه است س و کیست آن که

يشرب منه ج يشرب منه من اطاع الله ورسوله واحبه

نوشند از ان ج نوشد از ان هرکه فرمان برد خدا و رسول او را و دوست دارد

واصحابه س يا سيدي ما حد الحب عندكم ج حدها

و اصحاب او را س ای سردار من چیست اندازه محبت نزد شما ج اندازه آن

ايثار المحبوب بالجان والمال س وما علامة البغض ج وهي

اختیار کردن دوست بر خود به جان و مال س و چیست نشان دشمنی ج و آن

مخالفة المحبوب في كل ما يقول س كيف سيرة سلطان

خلاف کردن دوست در هرچه گوید س چگونه است خصلت پادشاه

بلادكم ج اما سيرته فهي حسنة وهو عادل صالح س وكيف

شهرهای شما ج لیکن خوی او پس آن نیکو است و او دادگر است و نیک است س و چگونه

هواء مدينتكم ج اما هواها فهو طيب س وما

هوای شهر شما ج لیکن هوای آن پس آن خوب است س و چه

ذا تزرعون في مصركم ج يزرعون فيه جميع الحبوب

چیز میکارند در شهر شما ج میکارند در و همه دانها

س واي شيء في قريتكم من الفواكه الرطبة ج فيها الرمان

س و کدام چیز است در دیه شما از میوه‌های تر ج در و انار است

والتفاح والخوخ والبطيخ والجوز وغير ذلك من الفواكه

و سیب و شفتالو و خربزه و [illegible] و سوای آن از میوه‌ها

س واي شيء في قريتكم من الفواكه اليابسة ج فيها الزبيب

س و کدام چیز است در دیه شما از میوه‌های خشک ج در و مویز

والتمر والنارجيل والبسل وغير ذلك من انواع الفواكه

و خرما و نارجیل و [illegible] و سوای آن است از گونا گون میوه‌ها

س يا سيدي ما اسم قطب بلادكم الان ج اسمه فلان

س ای سردار من چیست نام قطب شهرهای شما در این روزها ج نامش فلان است

س: وما اسم ابدال مدينتكم ج: اسمائهم فلان وفلان س: وما اسم
س: وچیست نام ابدال شهر شما ج: نامهای ایشان فلان وفلان است س: وچیست نام
اوتاد بلادكم ج: اسمائهم فلان وفلان س: وما اسم قاضي مدينتكم
اوتاد شهرهای شما ج: نامهای ایشان فلان وفلان است س: وچیست نام قاضی شهر شما
ج: اسمه فلان س: وما اسم مفتي بلادكم ج: اسمه فلان س: وما اسم
ج: نامش فلان است س: وچیست نام مفتی شهرهای شما ج: نامش فلان است س: وچیست
مدرس بلادكم ج: اسمه فلان س: يا مولانا هل بلغت ام لا
مدرس شهرهای شما ج: نامش فلان است س: ای مولای من آیا بالغ شدی یا نه
ج: نعم بلغت س: فاذا بلغت وجبت عليك الصلاة س: يا سيدي
ج: بلی بالغ شدم س: پس هرگاه بالغ شدی واجب شد بر تو نماز س: ای سردار من
هل عندكم مال ام لا ج: نعم معي مال كثير س: فاذا كان عندك مال
آیا نزد شما مال است یا نه ج: آری همراه من مال بسیار است س: پس هرگاه که شد نزد تو مال
فلم لا تزكيه حتى لا تكون به معاتبا يوم القيمة ج: يا سيدي
پس چرا زکوة نمی‌دهی او را تا آنکه نباشی بدان خشم کرده شده روز قیامت ج: ای سردار من
الشيطان غالب علي س: يا سيدي لم لا تسافر للحج اما انت مستطيع
شیطان زبردست است بر من س: ای سردار من چرا سفر نکنی برای حج لیکن تو صاحب مقدرة
ج: بلى انا مستطيع ولكن الطريق مخوفة س: متى تسافر للحج
ج: بلی من صاحب مقدورم ولیکن راه خوفناک است س: کی سفر خواهی کرد برای حج
اسافر هذه السنة ان شاء الله تعالى س: ومتى تسافر من مكة الى المدينة
سفر خواهم کرد امسال اگر خواهد خدای برتر س: وکی سفر خواهی کرد از مکه بزرگ
المنورة ج: اسافر بعد الفراغ من ايام الحج س: يا حبيبي اذا وصلت
نورانی ج: سفر خواهم کرد پس بعد از روزهای حج س: ای دوست من هرگاه
الى المدينة ثم دخلت الروضة المشرفة فسلم على النبي محمد
… مدینه پس از آن درآیی روضه بزرگ را سلام کن بر نبی محمد
صلى الله عليه وسلم مني ومن ثم سلم على صاحبيه رضي
درود رساند خدا بر او و سلام از من … پس از آن سلام کن بر دو یار او
الله عنهما ج: اصلي واسلم منك ومني ان شاء الله تعالى س: يا سيدي
… ج: درود رسانم و سلام کنم از تو و از خود اگر خواهد خدا س: ای سردار
لو اردت الحج فاحج به في شهر ج: ان شاء الله تعالى افعل كذا س: وما
… هرگاه قصد حج … اگر خواهد خدا … س: …

اشهره ج اشهر شوال وذو القعدة وذو الحجة س يا اخي

ماههای آن ج ماههای شوال وذی قعده وذی حجه است س ای برادرم

ما احسن وجهكم وما افصح لسانكم وما اقوى جنانكم وما احسن

عجب نیکوست روی شما وعجب خوش بیان است زبان شما وعجب توانا است دل شما وعجب نیکوست

سيرتكم فالحمد لله على ذلك انت رجل كالاسد انت رجل كالجبل

خوی شما پس همه ستایش برای خدا بر آن تو مردی هستی مانند شیر تو مرد هستی مانند کوه

انت رجل محدث انت رجل بارع في جميع العلوم انت ماهر

تو مردی هستی داننده علم حدیث تو مردی فائق هستی در همه علمها تو استادی

بالحكمة انت رجل بليغ وانت رجل صالح انت رجل عارف ج كل ذلك حسن

در حکمت تو مردی بلیغ هستی و تو مرد نیک هستی تو مردی خداشناسی ج این همه نیک

ظنكم وما كان منها فبفضل الله والحمد لله المراد س يا اخي متى ترقد

گمان شماست وهر چه ما ازان خیر است پس بفضل خداست و همه ستایش برای خداست س ای برادرم

بالنهار ج ارقد وقت القيلولة س واذا قمت من النوم ماذا تقرؤه

در روز ج خواب میکنم هنگام خفتن روز س وهرگاه برخیزی از خواب کدام چیزی میخوانی

ج اقول الحمد لله الذي احياني بعد ما اماتني واليه النشور س واذا

ج میگویم همه ثنا برای خدا آنکه زنده کرد مرا پس از آن که مرده کرد مرا و بسوی او ست برخاستن س وهرگاه

اردت النوم ما تقرأ ج اقرأ قل اعوذ برب الفلق وقل اعوذ

قصد کنی خواب را چه میخوانی ج میخوانم سوره قل اعوذ برب الفلق و سوره قل اعوذ

برب الناس واية الكرسي س يا اخي قف على باب مولاك

برب الناس و آیة الکرسی س ای برادرم بایست بر در مولای خود

ولم ذلك ج لعله يرحمك ويفتح بابه لك لان من وقف على

و برای چیست این ج شاید که او رحم کند و بگشاید در خود برای تو زیرا که هر آینه هر که بایستد

باب الكريم لا يخيب س يا اخي كن في صحبتي دائما ولم ذلك ج

بر در صاحب کرم محروم نشود س ای برادر من باش در صحبتم همیشه و برای چیست این ج

لان صحبتك تنفعني دنيا واخرى س يا صاحبي رافقني في سفري

زیرا که هر آینه همراهی تو سود دهد مرا در دنیا و آخرت س ای یار من همراهی کن در سفر من

ولم ذلك ج لان النبي صلى الله عليه وسلم قال الصاحب الرفيق قبل الطريق

و برای چیست این ج زیرا که هر آینه نبی درود و کرامت خدا بروی و سلام فرمودند همراه بگیرید پیش از راه

س يا صاحبي اجلس عندي لحظة واحدة ولم ذلك ج

س ای همراه من بنشین نزد من یکچشم زدن و برای چیست این ج

لانی استحیی بك س یا فلان لا تجلس عندی ابدا ج ولهذلك

زیراکه البته من شرم میکنم بتو س ای فلان نمی نشینی نزدم کاهی ج وبرای جهت آن

لانی استوحش منك س یا اخی لا تصحب الاخیار ولهذلك ج لانهم

زیراکه برآینه گریز می کنم از تو س ای برادر من همراهی مکنی نیکانرا وبرای جهت آن زیراکه البته ایشان

یدلونك علی طریق الله تعالی س هل لك عادة فی شرب القهوة

راه نمایند ترا بر راه خدای برتر س آیا برای تست خو در نوشیدن قهوه

ام لا ج نعم لی عادة وهی تعیننی علی قیام اللیل وتلاوة القرآن

یا نه ج بلی برای من خو هست وآن مدد میکند مرا بر ایستادن شب وخواندن قرآن

س یا ولد لا تکثر فی شرب القهوة ولهذلك ج لانها یابسة

س ای فرزند زیادتی مکن در نوشیدن قهوه وبرای جهت آن ج زیراکه آن خشک است

وطبعك یابس وهی منشفة للدماغ س یا اخی لا تکثر من شرب

وطبیعت تو خشک است وآن خشک کننده است رطوبت دماغ را س ای برادرم زیادتی مکن

القهوة الا اذا طبعك رطب س لا تکثر من شرب الماء

قهوه مگر وقتیکه طبع تو ترست س بسیاری مکن در نوشیدن آب

خصوصا بعد الطعام ولهذلك ج لانه یضر بالبدن ویفسد الطعام

به تخصیص پس طعام وبرای جهت آن ج زیراچه برآینه او رنج دهد تن را وخراب کند

س واذا اردت شرب الماء فاشربه فی اثناء الطعام و

خوردنی پس وهرگاه قصد کنی نوشیدن آب پس نوش اورا در میانه خوردنی و

بثلاثة انفاس ولهذلك ج لانه للسنة والحکمة فیه س یا ولد

بسه دمها وبرای جهت آن ج زیراکه البته آن برای طریق پیغمبرست وحکمت

اذا اردت الاکل فلا تاکل الا علی الجوع ولهذ

هرگاه قصد خوردن کنی پس مخور مگر بر گرسنگی وبرای جهت

ذلك ج لانه یضر بالبدن والطبیعة س یا اخی

آن ج زیراکه البته نقصان از و بجسم وطبیعت س ای برادرم

لا تتکلم الا عند الضرورة للکلام ولهذلك ج لان

سخن مکن مگر وقت ضرورت برای سخن وبرای جهت آن ج زیراکه

الملائکة تکتب کل ما تقول س یا ولد هل جاء الغسال

البته فرشتگان نویسند هر سخن را که گوئی س ای فرزند آیا آمد گازر

بالثیاب ام لا ج لم یجیء بها وهی عشرة جبة وبیض

بجامها یا نه ج نیاورد آنها وآن ده پارچه تو است

س اليوم هل جاء الكاتب بالكتاب ام لا ج نعم جاء به
س امروز آیا آمد نویسنده به کتاب یا نه ج بلے آورد ش
البارحة س هل جاء الخادم بالسمن من السوق ج نعم
دیشب س آیا آورد خادم روغن گاو از بازار ج بلے
جاء به ولكنه عتيق وقذر منتن س يا ولد هل جاء الصقال
آورد ش ولیکن آن کهنه و چرکین بدبو کننده است س ای پسر آیا آمد صیقل گر
بالسيف ام لا ج نعم جاء وصقله مليح س يا اخي هل جاء الجزار
با شمشیر یا نه ج بلے آمد و صیقل آن خوب است س ای برادر من آیا آورد
باللحم اليوم ام لا ج نعم جاء به ولكنه قليل وضعيف س وهل
گوشت امروز یا نه ج بلے آورد ش ولیکن آن اندک و کم زور است س و آیا
جاء احد بالحنطة من السوق ام لا ج ما جاء بها احد س
آورد کسی گندم از بازار یا نه ج نه آورد ش کسی س
اليوم ماذا تطبخ لنا من الطعام ج نطبخ لكم لحما
امروز چیست آن که بپزید برای ما از خوردنی ج بپزیم برای شما گوشت
وارزا س قل للطباخ يصنع الطعام س يا سيدي في
و برنج س بگو مطبخی را بپزد خوردنی را س ای سردار من
اي وقت يستعد ج يكون مستعدا بعد المغرب س يا اخي
کدام هنگام آماده آن شود ج آماده خواهد شد پس مغرب س ای برادر
هل تاكل الطعام عندنا هذه الليلة ج ناكل عندكم
آیا خوری خوردنی نزد ما امشب ج خوریم نزد شما
خبز لخاطركم س يا اخي اي شيء تشتهيه طبيعتكم
نان برای خاطر شما س ای برادر کدام چیز می خواهد آنرا طبیعت شما
من الماكولات حتى نطبخه لكم ج يا مولاي نفسي تريد
از خوردنی ها تا بپزیم او را برای شما ج ای صاحب من نفس من می خواهد
اللحم والخبز والارز واللبن والعسل والخل ان لا يكون
گوشت و نان و برنج و شیر و شهد و سرکه را اگر اینکه نشود
عليك تكليف في ذلك س يا اخي اي شيء تميل اليه
بر تو رنج در آن س ای برادر کدام چیز مائل میشود بسوی آن
طبيعتكم من الفواكه الرطبة واليابسة ج تشتهي انارا
طبیعت شما از میوها تر و خشک ج میخواهد انار

والتفاح والمشمش والزبيب والبطيخ س هل تأكل الآن تحت

القهوة شيئا ج نعم آكل قرص بقشاش س يا أخي متى تسافر

إلى وطنك ج أسافر إذا حصلت لي قرية من السلطان س ما

تفعل بها ج أريد أن أجعلها وقفا باسم الفقراء والحفاظ

والعلماء س يا سيدي هل تريد الزواج أم لا ج نعم أريد الزواج

من سنة النبي صلى الله عليه وسلم س يا أخي هل تزوجت

أم لا ج تزوجت واحدة س يا مولاي لم لا تزوجت ج لا

لأني غير فارغ من عبادة الله تعالى س يا سيدي هل عندك

أولاد أم لا ج نعم لي أولاد بعدد أشهر السنة س وكم عدد البنات

ج عندي بنات بعدد الشهر الحرام س متى فارقت وطنك ج

يوم عاشوراء س ومتى تدخل وطنك ج أدخله يوم

العيد إن شاء الله تعالى س يا سيدي من رأيت في غربتك من

الصلحاء ج رأيت جما غفيرا س هل تعرف أحدا منهم ج أعرف

منهم الشيخ بهاء الدين نقشبند س وكيف رأيته ج رأيته كأنه

من الأيام جالسا بين أصحابه على كرسي من ياقوتة

از روزها نشسته درمیان یاران خود بر کرسی از یاقوت

حو اعي يعظ الناس ويعلمهم امر دينهم ودنياهم س يا سيدي ما
الى بغداد ودخلتها من ذا رايت فيها من الاقطاب ج
رايت فيها السيد محي الدين عبد القادر الجيلاني جالسا على كرسي
من درة بيضاء وهو يعظ الناس ويدعوهم الى عبادة الله
س من ذا رايت في سياحتك من الابدال ج رايت جماعة منهم س
واذا اجتمعت باحد من الصالحين باي عين تراه ج اراه بعين
التعظيم والوقار س واذا صاحبت احدا منهم ما تطلب منه ج اطلب
منه الدعاء بصلاح امور الدنيا والاخرة س وكيف تنظره ج
اراه كانه اسد من اسود الله تعالى س يا اخي انظر من على الباب
واقف ج يا مولاي الامير واقف نعم الامير على باب الفقير س
يا سيدي من على الباب واقف ج الفقير واقف بئس الفقير على باب
الامير س يا ولدي اعط للفقير الف ج من اي خزانة اعطيه
ج اعطه من خزانة الزكوة س في اي سنة حججت ج يا اخي
حججت سنة ثلثين وخمسين سنة بعد المائة والالف
من هجرة النبي صلى الله عليه وسلم وسنكون كالحجة الجمعة

اخي اذا احججت فزر نبيك في تلك السنة س ولو ذالك

ای برادرم هرگاه حج کنی پس زیارت پیغمبر خدا کن هم دران سال س چرا انست

ج لان النبي صلى الله عليه وسلم قال من حج ولم يزرني فقد جفاني

ج زیرا که هر آئینه نبی درود ... فرموده است هر که حج کرد و زیارت نکرد

س يا اخي اذا كنت في الصلوة او عند ولي الله فاحضر قلبك

س ای برادر من هرگاه باشی در نماز یا نزد ولی خدا پس حاضر کن دلت را

س واذا كنت عند الملوك فاحفظ لسانك واذا كنت تمشي

س و هرگاه باشی نزد پادشاهان پس نگاهدار زبانت را و هرگاه باشی که روان

في السوق فاسرع في مشيتك س يا اخي ولو ذالك ج لانه

در راه پس جلدی کن در رفتنت س ای برادرم چرا آن ج زیرا که

بينكم س يا اخي اذا شربت الماء فلا تعبه ج نعم لانه سنة نبينا

پیغمبر شماست س ای برادرم هرگاه نوشی آب ج زیرا که آن سنت پیغمبر ماست

س اذا قرع عليك الباب لا تجب الا في الثالثة س ولو ذالك

س هرگاه کوفته شود بر تو در پس جواب مده مگر در مرتبه سیوم س و چرا آن

ج مستحب س واذا نمت بالليل اغلق بابك و

ج مستحب است س و هرگاه خوابی بشب بند کن درت و

اطف سراجك واحفظ اولادك لان ذلك سنة س فلان

کشتن چراغت را و نگهداری کن فرزندانت را زیرا که هر آئینه آن سنت است

اذهب الى فلان وقل له ياتي الينا وقت الصبح ج في اي وقت

برو نزد فلان و بگو که بیاید سوی ما هنگام صبح ج در کدام روز

ياتي اليكم ياتي غدا يوم الجمعة س يا سيدي اليوم ما رايتنا

آید سوی شما آید بفردا روز جمعه س ای سردار من امروز ندیدم ترا

اين كنت ج ذهبت لحاجتي س يا امين ان ذهبت ج

کجا بودی ج رفته بودم برای کاری برای خود س ... کجا رفته بودی ج

ذهبت لحاجة بعض الاخوان س يا خادمي هل جاء الجمال

رفتم برای کار بعض برادران س ای چاکرم آیا آمد صاحب

بالحطب ام لا ج نعم جاء به البارحة ولكنه اخبر

شتر هیزم را یا نه ج بلی آورد شب گذشته ولیکن آن

س هل جاء الحداد بالفاس ام لا ج ما جاء به س وهل

س آیا آورد آهنگر تبر را یا نه ج نیاورد س و آیا

جاء النجار بالمنشار ج نعم جاء به وبالقدوم س وهل جاء المزدور

آورد درودگر اره را ج بلی آورد بهش و تیشه را س و ایا آورد مزدور

بالمسحی ج نعم جاء بها الان س يا اخي اني اراك اليوم متغير الحال

همراه تبره ج بلی آورد بهش این زمان س ای برادر من بر آینه من میبینم ترا امروز متغیر حال

ولذلك ج وكيف لا يتغير خاطري والموت خلفي والقضاء امامي

و چرا است آن ج و چگونه بر نگردد خاطرم حال اینکه مرگ پسم و قضا پیش است

س يا سيدي مالي اراك الان متشوش الخاطر ولذلك ج

ای سردار من چیست مرا که می بینم ترا این زمان پریشان خاطر و چرا چنان است ج

لاني ذكرت احوال يوم القيمة ووقوفي عريان بين الخلائق

برای آنکه بر آینه من یاد کردم احوال روز قیامت و ایستادنم برهنه میان مخلوقات

س يا مولانا مالي اراك في هذا الشهر كثير الفرح ولذلك

س ای مولانا ما چیست مرا که می بینم ترا درین ماه بسیار شاد و چرا است آن

ج لان هذا الشهر شهر رمضان تفتح فيه ابواب الجنان وتغلق

ج برای آنکه بر آینه این ماه ماه رمضان است کشاده شوند درهای بهشت و بند کرده شوند

فيه ابواب النيران س هذه السنة ما اكثر فرحك ولذلك

در وی درهای دوزخ س این سال بسیار بیشتر است شادی تو و آن

ج لاني حججت فيها وزرت النبي صلى الله عليه وسلم وذلك علامة

ج زیرا که بر آینه من حج کردم دران و زیارت کردم نبی را درود رساناد خدا بر او و سلام فرستد و آن نشان

القبول س اليوم مرادنا نذهب لاجل زيارة النبي صلى الله عليه

قبولیت است س امروز مراد ما است که رویم برای زیارت نبی درود رساناد خدا

وسلم هل تذهب معنا ج نعم اذهب معكم وهي سعادتي

و سلام ... آیا روی همراه ما ج بلی روم همراه شما و آن نیک بختی است

في الدارين س اليوم هل لك قصد تذهب معنا الى البستان

در هر دو جهان س امروز آیا ترا اراده است که روی همراه ما سوی باغ

ج نعم ان اتيته معكم هناك س يا اخي لم لا تجلس

ج بلی قصد میکنم که بیایم همراه شما آنجا س ای برادرم چرا نمی نشینی

بيني وبين اخيك ج عليه كثير بشرط ان تعفو عنه من قلبك

میان من و میان برادرت ج خوب است بسیار بشرط آنکه معاف کنی ازو از دل خود ج

س يا مولينا لم لا تذهب مع ابيك لان له عليك حق ج لانه لا يأذن

ای مولانا چرا نمی روی همراه پدرت زیرا که بر آینه او را بر تو حق است ج برای آنکه بر آینه او حکم نمی

لی فی الحج س وکیف اصطلحت مع عدوک فلان ج لانه طلب العفو
را در حج س وچگونه آشتی کردی با دشمن خود که فلان است ج زیرا که او خواست

منی وقد قال الله تعالی فمن عفا واصلح فاجره علی الله س
بخشیدن از من والبته فرمود خدای بر تر پس هر که بخشید وصلح کرد پس مزد او بر خدای است

یا اخی لا تحب الا اهل الدین ج نعم لانهم احق بالمحبة
ای برادرم دوست مگیر مگر صاحب دین را ج بلی زیرا که هر آینه ایشان لایق ترند

س یا حبیبی ترید ان اصلح بینک وبین فلان ج نعم بشرط
س ای دوست من اراده میکنم اینکه آشتی کنم میان تو ومیان فلان ج بلی بشرط اینکه

ان یعطینی حقی کله س واذا اعطاک حقک هل تعفو عنه
بدهد حق من تمامش س وهرگاه بدهد حق تو آیا ببخشی از وی

امر لا ج البتة اعفو عنه س یا اخی اقض حاجتی الیوم ج
گناه را ج مقرر وبیقین بخشم از و س ای برادرم روا کن حاجتم امروز ج

غدا قضیتها لک ان شاء الله تعالی س کلم فلانا بان یقضی حاجتی
فردا روا کنم آنرا برای تو اگر خواهد خدای برتر س سخن گو فلانرا باینکه روا کند حاجتم

ج ملیح ولکن اکتب حقیقتک فی قرطاس وانا اعرضها
ج بهتر ولیکن می نویسم حقیقت تو در کاغذی ومن عرض میکنم

علیه الان س وفی هذا الوقت من این جئت ج جئت
آنرا بر وی این زمان س ودرین زمان از کجا آمدی ج آمدم

من عند السلطان س ومن کان عنده ج کان عنده جماعة
از نزد شاه س وکه بود نزد او ج بود نزد او گروهی

من الفضلاء والفقراء س وما یفعلون عنده
از فاضلان ودرویشان س وچه می کنند نزد وی

ج کانوا یقرؤن فی الحدیث ومناقب الصحابة
ج می خواندند در حدیث واوصاف یاران پیغمبر

وسیر الملوک س الیوم کان الملک جالسا مسرورا
وخصلتهای پادشاهان س امروز بود پادشاه نشسته شادان

وحوله وزراءه وامراءه ولم ذلک ج لانه فتح
وگرد وی وزیران او وسرداران او وچرا بود آن ج زیرا که هر آینه او

بلاد الکفار س یا اخی الان من این جئت ج جئت من
کشاد شهرهای کافران را س ای برادرم این هنگام از کجا آمدی ج آمدم از

عند الوزير س من كان عنده ج كان عنده جماعة من العلماء

نزد وزیر س که بود نزد او ج بود نزد او گروهی از عالمان

يتذاكرون في سير الملوك والصحابة و في غزوات النبي صلى

با هم سخن می رانند در خصلت پادشاهان و یاران پیغمبر و در جنگهای نبی درود

الله عليه وسلم س يا اخي اذهب الى الوزير الفلاني وانظر الى

فرستد خدا بر او و سلام رساند س ای برادر من برو سوی وزیر فلان و ببین سوی

جلسائه ما يفعلون عنده ج يا سيدي اني ذهبت اليه فرايته جالسا

همنشینان او چه میکنند نزد او ج ای سردار من هر آینه من رفتم سوی او پس دیدم او را نشسته

وحوله اصحابه يتذاكرون في سير العرب واشعارهم ولطائفهم

و گرد او یاران او با هم سخن می رانند در خوی عرب و شعرهای ایشان و لطیفه های ایشان

ولكنهم س يا ولدي اذهب الى قاضي البلد وانظر كيف يجلس

و بازیگریهای ایشان س ای فرزند من برو سوی قاضی شهر و ببین چگونه می نشیند

للحكم وكيف يحكم بين الخصمين ج نعم ذهبت الى مجلس القاضي

برای حکم و چگونه حکم می کند میان دو خصم ج آری رفتم سوی نشستگاه قاضی

الفلاني ورايت منه العجائب والغرائب في هذا الزمان س

فلان و دیدم از او عجائب و طرفه ها در این وقت س

ما رايت منه اخبرني بذلك ج رايت منه شيئا محمودا

چه دیدی از او آگاه کن مرا بدان ج دیدم از او چیزی ستوده را

رايته اولا جالسا على حصير ثم رايت في اثناء مجلسه

دیدمش نخستین نشسته بر بوریا پس از آن دیدم در میان نشستگاه او

جاء اليه رجل نجار يشتكي من ابن السلطان يقول في

آمد سوی او مرد درودگر که شکایت میکرد از پسر شاه میگفت در

شكواه انه ظلمني وضربني ثم ان القاضي احضر ابن السلطان

شکایتش هر آینه او ستم کرد مرا و زد مرا پس از آن هر آینه قاضی حاضر کرد پسر شاه را

واوقفه في مكان واحد مع النجار واخذ الظلامة من ابن

و استاده کرد او را در یکجا همراه درودگر و گرفت داد ستم یعنی جرمانه از پسر

الملك في الحال واعطاها النجار وحكم بتقرير الظالم ونفيه من البلد

شاه در همان وقت و داد آن را درودگر را و امر کرد به بیاد داشتن ستمکار و دور کردن او از بلد

رحم الله تعالى هذا القاضي وامثاله س يا مولانا اذهب الى مجلس المفتي الفلاني وانظر

رحم کند خدا بر این قاضی و مانندش را س ای صاحب ما برو سوی مجلس مفتی فلان و ببین

الی جلسائه ما یفعلون فیه ج یا سیدی انی ذهبت الی
سوی همنشینان او چه میکنند در آن ج ای سردار من بر آینه من رفتم سوی
مجلسه ورایت جلسائه یتذاکرون فی علم الاصول والحدیث
نشستگاه او و دیدم همنشینان او را هم سخن می رانند در علم اصول
وکلهم شیوخ اخیار س یا ولد اذهب الی البلد واسأل
و جمیع ایشان بزرگان و نیکان اند س ای فرزند برو سوی شهر
عن احوال السلطان ما تقول الرعیة فی حقه ج نعم ذهبت
از احوال شاه چه میگوید رعیت در حق او ج بلی رفتم سوی
وسالت عن احوال السلطان فی کل المحافل فرایت کل الرعیة
و پرسیدم از حالات بادشاه در تمام محفل ها پس دیدم هر رعیت
شکوا من ظلمه وفسقه وفجوره وتدعوا علیه بالهلاک
که شکوه کردند از ستم او و بدکاری او و بزه کاری او و دعا میکنند برو بهلاک
س یا اخی اذهب الی بیت السلطان وانظر الیه حین یرکب
س ای برادرم برو سوی خانه بادشاه و نظر کن سوی پس وقتیکه سوار
فی عسکره کیف یمشی بین رعیته ج یا مولانا انی ذهبت ورایته
در لشکر خود که چگونه رود میان رعیت خود ج ای مولا بر آینه من رفتم و دیدم
حین یرکب کان یلتفت یمینا وشمالا ولا یغیث من استغاث به
وقتیکه سوار می شود بگوشه چشم می نگریست راست و چپ و فریاد رسی نمیکرد کسیرا که فریاد کند
ابدا ولا یعطی للفقیر درهما ولا دینارا ولا رد هذا اطول الحیاة
هرگز و نمی داد برای محتاج روپیه و نه اشرفی و نه رحم کند این طور ظالم
من الملوک اصلحه الله تعالی فصل س
از شاهان نیکو کند شر خدای برتر
اذا اراد الانسان ان یاکل ماذا یقول
هرگاه قصد کند آدمی خوردن را چه چیز گوید
ج یقول بسم الله الرحمن الرحیم اللهم اعنا
ج گوید شروع میکنم بنام خدا که بسیار مهربان و نهایت رحم کننده است خدایا مدد کن
به علی طاعتک ویاکل مما یلیه س واذا شرب
ما را بدان بر عبادت و خورد از آن جانب که نزدیک اوست س و هرگاه خورد
الانسان الماء ماذا یقول ج یقول فی قبله بسم الله وبحمد الله
آدمی آب را چه چیز گوید ج گوید و در اول آن بسم الله تمام و ستایش کند حضرت

آخر كل مرة ويتنفس بثلاثة انفاس ويقول آخره الحمد لله الذي جعل الماء

در انجام هر بار و دم زند به سه دم و گوید پس آن جمیع ستایش مر خدا راست که گردانید آب

عذبا ولم يجعله ملحا اجاجا س واذا كنت صائما ما تقول عند الافطار

را شیرین و نگردانید شور تلخ س و هر گاه که روزه دار باشی چه گویی در وقت افطار

ج اقول اللهم لك صمت وعلى رزقك افطرت ذهب الظمأ وابتلت

ج گویم خدایا برای تو روزه داشتم و بر روزی تو گشادم برفت تشنگی و تر شد

العروق وثبت الاجر ان شاء الله تعالى س عند البرق والرعد

رگها و ثابت شد مزد اگر خواهد خدای برتر س و وقت برق و رعد

ماذا تقول ج اقول سبحان من يسبح الرعد بحمده والملائكة من

چه چیز گویی ج گویم پاک است آنکه پاکی او گفتند رعد به ستایش او و فرشتگان از

خيفته سبحان من سبحت له س وعند الصواعق والرياح

ترس او پاک است آنکه تسبیح ملائکه برای او س در وقت صاعقها و بادها

ماذا يقال ج يقال اللهم لا تقتلنا بغضبك ولا تهلكنا

چه چیز گفته شود ج گفته شود خدایا مکش ما را بخشم خود و هلاک مکن ما را

بعذابك وعافنا قبل ذلك س واذا عطس الانسان ما يقول ج يقول

بعذاب خود و عفو کن پیش از آن س و هر گاه عطسه زند آدمی چه گوید ج گوید

الحمد لله رب العالمين على كل حال س والسامع ما يقول ج يقول يرحمك الله

همه ستایش برای خدا پروردگار عالم بر هر حال س و شنونده چه گوید ج گوید رحم کند ترا خدا

فيرد العاطس يهديكم الله ويصلح بالكم س

پس جواب دهد عطسه زننده راه نماید شما را خدا و نیکو کند حال شما

واذا اراد الانسان النوم كيف يرقد ج ينام على شقه الايمن مستقبل القبلة

و هر گاه قصد کند آدمی خواب را چگونه خوابد ج خوابد بر پهلوی راست خود روی آرنده به قبله

وماذا يقول عند النوم ج يقول باسمك اللهم وضعت جنبي وبك ارفعه

و چه چیز گوید وقت خواب ج گوید بنام تو خدایا نهادم پهلوی خود را و بنام تو بر میدارم

س واذا نزع ثوبه ما يقول الانسان ج بسم الله الذي لا اله الا هو

س و هر گاه برکشد جامه اش چه گوید آدمی ج شروع میکنم بنام خدا که نیست معبود بر حق مگر او

واذا خرج من المنزل ما يقول ج يقول بسم الله توكلت على الله

و هر گاه بیرون آید از خانه چه گوید ج شروع میکنم بنام خدا اعتماد کردم بر خدا

لا حول ولا قوة الا بالله رب انى اعوذ بك من ان اضل او اضل او ازل او ازل

نیست گردیدن ونه توانائی مگر بخدا ای پروردگار پناه میخواهم بتو از اینکه گمراه شوم یا گمراه کنم یا لغزم

او اظلم او اظلم او اجهل او يجهل علي س وماذا يقول الرجل

لغزم یا لغزانم یا ستم کنم یا ستم کرده شوم یا نادانی کنم یا نادانی کرده شود بر من س و چه گوید مرد

بعد الوتر ج يقول سبحان الملك القدوس ثلاث مرات س واذا كثرت

بعد وتر ج گوید پاک است پادشاه بسیار پاک سه مرتبه س و هرگاه بسیار شود

ذنوب الانسان ما يقول من الادعية ج يقول اللهم مغفرتك

گناهان آدمی چه گوید از دعاها ج گوید خدا آمرزشت

اوسع من ذنوبي ورحمتك ارجى عندي من عملي ثلاث مرات س واذا

گشاده تر است از گناهانم و رحمتت زیاده تر امید کرده شده است نزدم از عملم سه مرتبه س و هرگاه

طنت اذن الانسان ما يقول ج ذكر الله من ذكرني بخير س واذا

بی حس شود گوش آدمی چه گوید ج یاد کند خدا کسی که یاد کرد مرا به نیکوئی س و هرگاه

خدرت رجل الانسان ما يقول ج ذكر احب الناس اليه س واذا راى

بیجان شود پای آدمی چه گوید ج یاد کند دوست ترین مردمان بسوی او س و هرگاه ببیند

نوما يكرهه ما يقول ج يا اخي يتفل عن يساره ثلاث مرات ويقول

خواب خوردنی که بد میشود چه گوید ج ای برادرم تف کند از جانب چپ سه مرتبه و گوید

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم ومن شر هذه الرؤيا ويتحول ولو

پناه میخواهم بخدا از شیطان سنگسار کرده و از بدی این خواب و برگردد اگرچه

على جنبه ولا يخبر بها احدا الا من يحب س واذا دخل السوق ما يقول

بر پهلوی خویش و آگاه نکند بدان کسی مگر آنکه دوست دارد س و هرگاه درآید بازار را چه گوید

واي رجل يقدمها ج يقدم يساره في الدخول واليمين في الخروج

و کدام پای است که پیش کند ج پیش نهد پای چپش در درآمدن و راست را در برآمدن

ويقول اللهم اني اسالك خير هذا السوق وخير ما فيه س يا اخي

و گوید خدایا هر آینه من سوال میکنم از تو نیکوی این بازار و نیکوی آنچه در وی است س ای برادر

ما يقول من الادعية قبل قيامه من كل مجلس ج يقول سبحانك

چه گوید از دعاها پیش برخاستنش از هر نشستگاه ج گوید پاکی تست

اللهم وبحمدك اشهد ان لا اله الا انت استغفرك واتوب اليك

خدایا و به ستایش خود گواهی میدهم اینکه هر آینه نیست معبود مگر تو آمرزش میخواهم و توبه میکنم

ويقول في اول كل مجلس واخره الصلوة على النبي صلى الله عليه وسلم

و میگوید در اول هر نشستگاه و آخرش درود بر نبی محمد درود و سلام خدا بر او

س واذا صاح الديك ما يقول ج يا اخي يذكر الله تعالى وليسأله من زاد
س وهرگاه آواز کند مرغ چه گوید ج ای برادر من یاد کند خدا را

فصل س واذا سمع صوت الحمار ما يقول الانسان ج يستعيذ بالله من
افزونیش س وهرگاه بشنود آواز خر چه گوید آدمی ج پناه خواهد بخدا از

الشيطان س واذا حصل عند الانسان غضب من امر من الامور
شیطان س وهرگاه حاصل شود نزد او خشم از کاری از کارها

ما يقول ج يا سيدي يقول ما قال النبي صلى الله عليه وسلم اعوذ بالله
چه گوید ج ای سردار من گوید آنچه گفت نبی درود رساند خدا بر وی وسلام پناه

من الشيطان الرجيم ويفعل ان كان قائما ويضطجع ان كان جالسا
از دیو سنگ زده و نشیند اگر باشد ایستاده و به پهلو خوابد اگر باشد نشسته

س واذا غضب الانسان ما يفعل ج يتوضأ س واذا هم الانسان
س وهرگاه خشم آلوده شود آدمی چه کند ج وضو کند س وهرگاه غمگین شود

بامر ما يقول ج يقول اللهم خر لي واختر لي سبع مرات والاولى صلوة
بکاری چه گوید ج گوید خدایا بهتر کن برای من و گزین برای من هفت مرتبه و بهتر است نماز

الاستخارة ودعاؤها المشهور س واي شيء يداوم عليه لدفع الهموم
استخاره و دعای آن که مشهور است س کدام چیز است مداومت کرده شود برای دفع

ج يداوم ويكثر الصلوة على النبي صلى الله عليه وسلم س
ج مداومت کرده شود و زیاده کرده شود درود بر نبی صلی الله علیه وسلم س

واذا كان احد يتوقع انه في بلاء او امر من الامور المهمة
وهرگاه کسی امیدوار باشد اینکه او در بلایی یا کاری از کارها

ما يقول ج يقول حسبنا الله ونعم الوكيل على الله توكلنا س واذا فزع
چه گوید ج گوید کافیست ما را خدا و خوب نگهبان بر خدا اعتماد کردیم س وهرگاه

الانسان او حصلت عنده وحشة او كان النوم لا يأتيه ما يقول ج
آدمی یا حاصل شود نزد او وحشت یا خواب باشد که نیاید او را چه گوید ج

يقول اعوذ بكلمات الله التامات من غضبه وعقابه ومن همزات
گوید پناه میخواهم بکلمهای خدا که کامل اند از خشم او و عذاب او و از وسوسهای

الشياطين وان يحضرون س واذا رأى وجهه في المرآة ونحوها
دیوان و اینکه حاضر کرده شوند مرا س وهرگاه ببیند روی خود در آینه و مثل آن

ما يقول ج يقول اللهم كما حسنت خلقي فحسن خلقي وحرم وجهي على النار
چه گوید ج گوید خدایا چنانکه نکو کردی پیدایش مرا پس نیکو کن خوی مرا و حرام کن روی مرا

س وإذا أذن المؤذن ما يقول ج يقول كالأذان وكالإقامة س وإذا

رأى أخاه المسلم تواجدا بكا ما يقول ج يقول أبكى

الله عينيك س يا أخي إذا كان الإنسان يتكلم وكان خارجاً

من داره أو من مكان أو كان في أمر مهم ثم سمع صائحاً أو قول

قائل هل يتفال بذلك أم لا أقول لوجه الله تعالى ج يا سيدي

لا ينبغي للإنسان أن يتطير بذلك فقد قال النبي صلى الله عليه وسلم من

ردته الطيرة فقد أشرك وكفارة ذلك أن يقول اللهم لا خير إلا خيرك

ولا طير إلا طيرك ولا إله غيرك س يا مولانا سمعت اليوم أن

سفينتين غرقتا في البحر ما السبب في ذلك ج الظاهر أن ماء البحر

طغيانه والذين ركبوا فيها أناس كثير س إذا هاج البحر لا تركب فيه لأنه

خطر جداً ج نعم وقد نهى الله عن ذلك فقال ولا تلقوا بأيديكم

إلى التهلكة س يا ولدي إذا ركبت البحر ما تقول ج أقول بسم الله مجريها

ومرسيها لأن ذلك سنة س وإذا ركبت الدابة ما تقول ج أقول

الحمد لله الذي سخر لنا هذا وما كنا له مقرنين س وفي تعزية المسلم

ما المسلم ما يقول المعزي ج يقول المعزي أعظم الله أجرك وأحسن

وعفر لتيك س ما يقال الكافر بتعزية الكافر ج يقال في نار جهنم خالداً

فيها ابداً س واذا اصابت لانسان مصيبة ج يقول انا لله وانا اليه راجعون

س يا اخي كيف زرعك في هذه السنة هل هو صالح اولا ج نعم هو صالح حسن

كل سنة س وكيف ثمر نخلك في هذه السنة اثمر كله ام بعضه ج لا بل اثمر كله

حتى اولاده لاني اخرجت زكوته في العام الماضي فهذا من بركاتها س ولده

اسقني ماء من الجرة يكون باردا ج يا سيدي في الجرة شيء س اسقني من الابريق

الحديد مائه حار س اسقني من الجرة الكبيرة ج من العيقاوه من

س يا اخي من الحديدة ج يا مولانا على العين س يا سيدي اقطع لي رطبا

من النخل ج من الحمراء ام من الصفراء بل من الغبراء س يا حبي لم لا تاكل

والحجاج ج لاني ما علمت كيف كان النبي صلى الله عليه وسلم يا كله لاني

في جميع احواله كالامام مالك لم ياكله لاجل ذالك س يا اخي لو تكثر النظر الى الارض

في الصلوة وغيرها ج لا ذكر اني عليك اليها خلقت منها س يا صاحبي

من الماء الحار ولا تشرب من الماء البارد ج لاني اخاف نفسي في كل شيء

يا خادمي اذهب الى السوق واسأل عن احوال الملك ما يقول الناس فيه ج

ذهبت سألت عن احواله واطواره فوجدت الكل يشكون منه ولعنوا احواله

مرضية س البارحة لما خرجت بامري لاجل التجسس في البلاد هل رأيت احدا

پسندیده است س در شب گذشته بیرون آمدی بحکم من برای تجسس در شهرها آیا دیدی کسی را

يشكو من احد ام لا ج يا سيدي لما خرجت بامرك درت في جميع البلاد و

که شکوه میکند از کسی یا نه ج ای سردار من هرگاه برآمدم بحکم تو گشتم در همه شهرها و

وقفت على مجامع الناس فلم اجد احدا يشكو من احد بل كانوا يدعون للسلطان

استادم بر مجمعهای آدمیان پس نیافتم کسی را که شکایت میکند از کسی بلکه دعا میکردند برای پادشاه

والحكام والشرط بالنصر والظفر وطول البقاء س يا اخي ان رأيت في عيبا

و برای حاکمان و سپاهیان به یاری دادن و فتح و درازی پایندگی س ای برادرم اگر دیدی در من عیبی

فاخبرني به حتى لا افعله ثانيا ج نعم يا سيدي ما فيك عيب ولكنك تكثر

پس آگاه کن مرا بآن تا نکنم بار دیگر ج بلی ای سردار من نیست در تو عیبی ولیکن تو بسیار میکنی

الاكل والنوم لان النبي صلى الله عليه وسلم قال المؤمن مرآة المؤمن

خوردن و خواب را برای آنکه هرآینه نبی صلی الله علیه وسلم فرمود که ایماندار آئینه ایماندار است

يا ولدي لم لا توقظني البارحة لصلوة التهجد ج لاني سمعت انك تقوم

ای فرزند من چرا بیدار نکنی مرا در شب برای نماز تهجد ج برای آنکه هرآینه من شنیدم که تو برمیخیزی

له س يا ولدي لم خرجت من المسجد ج لاني قد صليت فيه س يا اخي اذا

پس ای فرزند من چرا بیرون آمدی از مسجد ج زیرا که هرآینه من نماز ادا کردم در وی س ای برادر هرگاه

دخلت المسجد او كل مكان شريف قدم يمينك في الدخول وقدم

درآئی مسجد را یا هر جای بزرگ را پیش کن پای راست در درآمدن و پیش کن

يسارك في الخروج ولم ذلك ج لانه سنة س يا سيدي اقنع بالقليل يا

پای چپ را در برآمدن و چراست آن ج برای آنکه هرآینه آن سنت است س ای سردار من قناعت کن باندک

الكثير ولم ذلك ج لان من قنع شبع ومن طمع جاع س يا اخي لا تكثر الورود

آمدن بسیار و چراست آن ج زیرا که البته هر که قناعت کرد سیر شد و هر که طمع کرد گرسنه شد س ای برادرم زیاده مکن آمدن

الينا ولاي شيء ج لانا نخاف من شرك س يا مولانا اكثر المجيء الينا

سوی ما برای چه چیز ج برای آنکه البته ما میترسیم از بدی تو س ای صاحب ما زیاده کن آمدن سوی ما

ولم ذلك ج لانا نفرح بك لصلاحيتك ومحبتك لنا س يا ولدي اذهب

و چراست آن ج زیرا که البته ما شادی شویم بتو بسبب نیکیت و محبت برای ما س ای فرزند من برو سوی

الى الشيخ العلامة وسلم عليه وقل له يدعو لي بخير على الراس والعين ولكن ارسل معي

شیخ بزرگ و سلام رسان و بگو که دعا کند برای من بخیری بر سر و چشم ولیکن بفرست با من

شيئا على طريق الهدية س ولم ذلك ج لان النبي صلى الله عليه وسلم قال تهادوا تحابوا

هم چیزی بطور تحفه س و چراست آن ج زیرا که البته نبی صلی الله علیه وسلم فرمود که هدیه دهید باهم تا دوست شوید

اردت دخول الخلاء فقدم يسارك في الدخول واليمين في الخروج وفي كل مكان

دني س ولم ذلك ج لانه سنة عن النبي صلى الله عليه وسلم س لما

لما قيل لبعض العارفين بالله لم لا تتزوج والتزوج سنة فقال اخاف

ان اقع في محرمات كثيرة س فلم ذلك ج لان شان النساء ان حاجت

شيء طعنت س ولما قيل لبعض العارفين بالله لم لا تتزوج ما قال

ج قال انا احوج الى تطليق نفسي من ازواج س يا ولدي اعرف لي ملاذ هذا الفعل

طعاما ج من اي طعام امتلاء من الحراء من صنع من لا يبعد

لا بل من لا اخضر ولا ابيض س يا سيدي اين افرش السماط للطعام في الحجرة او في الايوان

ام في الصحراء ج لا يا ولدي بل افرش في البرية حتى ياكل معك كل صادر ووارد

س ولم ذلك ج لان هذا شان الكرام س من اي قسم يكون الطعام

ج يكون من جميع الاقسام وانواع الطعام اطعم بارد والفواكه والحلويات مثل

عادة اكابر الاعاجم س يا مولاي الطعام لا يكفي الا عشرين الفا ما رايك ج

الامر والخيرة لله وحده وفي البركة في الموجود س يا حبيبي ثم لعل الطعام

ان يتوجهوا بالعساكر هذه س ج توجيهها الى البلاد المعمورة على

س يا سيدي على اي شيء تركتني واي سيف [illegible]

یا بلال علی فرس الصبا و شدّ مطیتی البیضا و اثقل بسیفی المرصع

والبس درعی المصون س و اذا رجعتم من الغزو ای بلد تقصد

واین تسکنون نج یا سیدی نقصد مکة المعظمة للحج ثم لعیادة

المدینة المنورة س او تتوطنونها ام ترجعون منها نج بل نتوطنها الی آخر

العمر س یا عبد الله الیوم هل دخل المحمل المصری الی مکة المشرفة ام لا نج

نعم یا مولای دخل الیها المحمل الشامی والمصری فی الطریق س یا حبیبی

هل صار علی الحجاج هذه السنة اذا فی الطریق ام لا نج نعم صار

تعب کثیر بل غارت الله علیهم ما بین مکة والمدینة س یا سیدی کیف صار الاسعار

فی مکة هذه السنة ایام الحج نج نعم هذه السنة الاسعار رخیصة کثیر

الی غایة من الرخاء س یا اخی الحج فی ای یوم کان نج کان الوقوف

بعرفة یوم الجمعة وهو الذی یسمیه الناس بالحج الاکبر س بالامس

ذهبنا الی البستان کیف رایت ازهاره و اثماره و انواره و اوراق اشجاره

نج یا سیدی رایت ما اعجبنی و فرح قلبی و ازال همی و اذهب غمی فالحمد لله علی کل

حال من الاحوال س البستان الذی ذهبنا الیه بالامس لمن کان نج یقولون انه للسلطان

ابن ای سلطان نج ... محمد شاه ابن جهان شاه ابن بهادر شاه ابن عالمگیر

ابن شاه جهان ابن اکبر س وکیف احوال السلطان مع امرأته ج
پسر شاه جهان پسر اکبر س وچگونه است حالات شاه همراه امرأه اش ج

یا سیدی الامر فی مقام الحیرة السلطان یقول لیلاً وهم یقولون نهاراً
ای سید من کار در جای حیرانی است پادشاه میگوید شب وایشان گویند روز

س وکیف طوره مع رعیته ج اما طوره معهم فهو قلیل الرحمة
س وچگونه است طور او همراه رعیت ج لیکن طور او همراه او شان پس او کم رحم است

حقهم اصلحه الله تعالی س یا سیدی السلطان لم لا ینظر الی سیرة آبائه
در بابت آن نیک کند خدای برتر س ای سردار من سلطان چرا نمی بیند سوی روش پدران

واجداده واحوال الملوک السابقة ج یا مولای هو جاهل ما سمع
و پدران پدر خود وحالات پادشاهان پیشینه ج ای مالک من او نادان است

لاحد کلاماً ابداً وهو یحب الدنیا وجهاراً عرس کخطیئة س یا اخی انت
نشنوده از کسی سخنی گاهی واو دوست دارد دنیا را ودوری ان اهل خطا است س ای برادر

من ای شیء خلقت ج خلقت من العناصر الاربعة ج وهی الماء
تو از کدام چیز آفریده شدی ج آفریده شدم از عناصر چهارگانه ج وآن آب

والطین والنار والهواء س یا اخی عنصر الهواء غالب علیک وما وجه الغلبة
وخاک وآتش وباد است س ای برادرم عنصر باد غالب است بر تو وچه سبب غلبه است

ج وجهها محبتک الاسفار س یا اخی وعنصر النار علی فلان
ج وسببش دوستی تست بسفرها را س ای برادرم وعنصر آتش بر فلان

س وما وجه الغلبة ج وجهها حدة الطبع س یا ولدی اراک عنصر الطین
س وچه سبب غلبه است ج سبب آن تیزی طبیعت است س ای فرزندم می بینم عنصر خاک

فی کل الاحوال غالب علی س وما السبب فی ذلک ج یا والدی ذلک من قساوة
در همه حال غالب بر من س وچه سبب آن است ج ای پدر من آن از سختی

القلب وکثرة الاکل والنوم وقلة المبالات فی کل الاحوال س یا والدی
دل وبسیاری خوردن وخواب دیدن وکم باک واندیشه داشتن در همه حالات س ای پدرم

ما معنی قول العرب فی الامثال بل فی الحدیث جاء خیر الامور اوسطها
چیست معنی کلام عرب در مثالها بلکه در حدیث آمده نیکوترین کارها میانه ترین است

ج معناها الاعتدال فی جمیع الحالات حتی فی الاکل والشرب والکلام وغیر
ج معنی آن برابر داشتن در همه حالها تا آنکه در خوردن ونوشیدن وگفتن

ذلک س یا شیخی ما علامة الشقاوة ج علامتها مخالفة الشرع فی کل
وسوای آن س ای بزرگ من چه نشان بدبختی است ج نشانش خلاف کردن شرع در همه

س یا سیدی وما علامة السعادة ج علامتها متابعة النبی صلی الله علیه وسلم
س ای سردار من و چیست نشان نیکبختی ج نشان آن پیروی نبی صلی الله علیه وسلم
فی کل الاحوال س یا مولانا لم لا تعتقنی من النار ج یا عبدی ان اطعتنی فی کل
در هر حالات س ای مالک ما چرا آزاد نکنی مرا از آتش ج ای بندهٔ من اگر فرمان بری
الامور البتة ان شئت اعتقک منها س یا سیدی لم لا تستجیب دعائی کلما ادعوک
کنی در هر کارها مقرر اگر خواهم آزاد کنیم ترا از آن س ای مالک من چرا قبول نمی کنی دعای
لیلا ونهارا ج یا عبدی لانک تدعونی بقلب غافل س یا سیدی لم خلقت الجنة
شب و روز ج ای بندهٔ من برای آنکه تو میخوانی مرا بدل غافل س ای مالک من چرا پیدا کردی بهشت
ج خلقها الله تعالی لاهل طاعته من عباده س یا سیدی ولم خلقت النار
ج آفرید آن را خدای برتر برای اهل عبادت از بندگان خود س ای مالک من و چرا آفریدی دوزخ
ج اوجدها الله تعالی لاهل المخالفة والعصیان س یا سیدی وهل یحصل
ج پیدا کرد آن خدای برتر برای اهل دشمنی و نافرمانی خود س ای مالک من و آیا حاصل شود
الله تعالی فی الجنة لاحد من المؤمنین ام لا ج نعم یحصل کما قال تعالی وجوه یومئذ
خدای برتر در بهشت کسی را از اهل ایمان یا نه ج بلی حاصل خواهد شد چنانکه فرمود خدای
ناضرة الی ربها ناظرة س یا مولانا وهل یحصل رؤیة الحق للکفار یوم القیمة
بسیار روی ها ... س ای مالک ما و آیا حاصل شود دیدار حق برای کافران روز قیامت
ام لا ج لا یا اخی لقوله تعالی کلا انهم عن ربهم یومئذ لمحجوبون س یا شیخی
یا نه ج نه ای برادر من برای فرمودن آن ... ایشان از رب خود آن روز ...
وهل یغفر الله تعالی للکفار یوم القیمة ام لا ج یا ولدی لا لقوله تعالی ان الله
و آیا بخشد خدای برتر برای کافران روز قیامت یا نه ج ای فرزند من نه برای فرمودن
لا یغفر ان یشرک به ویغفر ما دون ذلک لمن یشاء س وهل یغفر
نبخشد این که شریک با او کرده شود و بخشد فرو تر از آن برای هر که خواهد س و آیا بخشد
لاحد من المؤمنین ام لا ج نعم یغفر لمن یشاء بما شاء وکیف شاء س ولو قال
برای کسی از مومنان یا نه ج بلی بخشد هر را خواهد به هر چه خواهد و به هر گونه که خواهد س و اگر گوید
لک قائل لم خلق الله الخلق ما تقول ج اقول له خلق الخلق لیعرف فاذا عرفتنا
ترا گوینده چرا آفرید خدا خلق را چه گوئی ج گویم او را آفرید مخلوق را تا شناخته شود
عبد س یا ولدی اللیل افضل من النهار ام النهار افضل ج یا مولانا اللیل
پرستنده شود س ای فرزند من شب بهتر است از روز یا روز بهتر ج ای مالک من شب
افضل من النهار س یا مولانا ما علامة القیمة ج یا حبیبی علامتها کثیرة
بهتر است از روز س ای مالک ما چه نشان قیامت ج ای دوست من نشان آن بسیار است

موجودة واكبرها ظهور الامام المهدي والدجال وطلوع الشمس من مغربها

موجود است وكلان آن پيدا شدن امام مهدي و دجال است و برآمدن آفتاب جانب

آخر الزمان س يا سيدي واي شيء يكون قبل الدجال ج يكون قبل

در آخر زمانه س اي سردار من كدام چيز خواهد شد پيش دجال ج خواهد شد پيش از

ظهور المهدي س ما اسم المهدي ج اسمه محمد بن عبد الله س وفي اي بلد يكون ظهوره

پيدا شدن امام مهدي س و چه نام اوست ج نام او محمد پسر عبد الله س و در كدام شهر خواهد شد ظهور او

ج يكون بالمدينة المنورة س وفي ايام المهدي من ينزل من السماء

ج خواهد شد در مدينه روشن س و در روزهاي امام مهدي كه فرود آيد از آسمان

ج ينزل عيسى بن مريم من السماء الرابعة على المنارة البيضاء بدمشق س

فرود آيد عيسى على نبينا وعليه السلام پسر مريم از آسمان چهارم بر مناره سفيد در دمشق س

يا سيدي كيف تكون احوال الناس في ايام امام المهدي ج يكونوا على احسن

اي سردار من چگونه خواهد بود حالهاي آدمي در زمان امام مهدي ج خواهند بود بر بهترين حالها

الاحوال من العدل والانصاف والرخاء حتى ان الشاة ترعى مع الذئب

از عدل و انصاف و ارزاني تا آنكه بز خواهد چريد همراه گرگ

في مكان واحد وتقسم خزائن الارض بين الناس حتى لا يبقى في زمانه فقير محتاج واحد

در يك جاي و بخش كرده شود گنجهاي زمين ميان آدميان تا آنكه باقي نماند در دور او درويش

فصل في ذكر اسماء بعض الاعضاء وغيرها راس + وجه + جبهة + جبين

فصل در ذكر نامهاي بعض اندامها و سواي آن سر روي پيشاني

عين + ذف + حاجب + موق + قصبة الانف + منخرين

اذن + صماخ + سمع + مشفر الشفة العليا + الشفة السفلى + حنك + شارب + سبلة

عنفقة + سلية + عارض + ذقن + فم + لسان + لهاة + لحية

حلقوم + اسنان + مطاحن + يد + ذراع + ساعد + مرفق

اصابع + انامل + اظفار + راحة + كف + رسغ + ذكر + حشفة + خصيتين

رجل + خف + كعب + فخذ + ركبة + عجز + اخمص الرجل + خاصرة + بطن + سرة

ضلع ابط ظهر فقرة ابهام مسبابه الوسطى البنصر الخنصر

پهلو بغل پشت مهره پشت نر انگشت انگشت سبابه انگشت میانه

دبر عانه عظم قلب كبد فواد كلوة امعا المصير كرش

کون بدن زهار استخوان دل جگر دل

اضلاع شعرة رئيه وبره بيضه فرخ جناح فصل في ذكر

پهلوها موی شش تخم مرغ جوجه بازو فصل در ذکر نامهای

بعض الحيوانات اسد ذئب فهد نمر دب كلب خنزير سرطان

بعض جانداران شیر گرگ یوز پلنگ خرس سگ خوک خرچنگ

حية تمساح ظبي ضبع ضب ثعلب يربوع فنك سمور

مار نهنگ آهو کفتار سوسمار روباه موش دشتی

غراب زرع ميمون زباح قرد جاموس بقر حمار جحش غزال

زاغ بوزینه بوزینه گاومیش گاو خر آهوبره

معز ضان شاة تيس ابل جمل ناقه خف فرس حصان

بز میش بز بز نر بز کوهی شتر شتر نر شتر ماده اسب اسب نر

خيل حافر فيل ذنب جراد ذرة دراج بلبل عندليب حمام

گله اسب سم ستور پیل دم ملخ مورچه بلبل کبوتر

عصفور حدا حدأة صقر بازي سلحفا سمك فار وعل صعو

گنجشک ماهی موش

خفاش قنفذ حرباء ضفدع بق ارنب هره ضون ام حنظل نمل

... الكبير كركي بط ... زنبور بعوض ذر

جعل خنفساء عنكبوت زنبور فراش ذباب دجاجه ديك

نعامه بقر الوحش حمار الوحش نسناس

شترمرغ گاو وحشی گورخر طوطی

طاوس القمري وطواط الورشان

فصل في ذكر اسماء بعض الماكولات وغيرها

جوز الطیب بسباس کمون کزبرہ سماق فلفل هرد زعفران دار حینی

سنبل مصطکی السعد نیلوفر بنفسج نرجس ضیمران یاسمین

صندل غالیہ افیون معجون خل لبن لیمار و مصل سمن

زیت لحم سمین ضعیف هزیل دقیق شحم عظم مخ جلد ذیل

یقطین قلقاس جرجیر لفت حرحلیه حلف صنح بقل فجل

نعنع قطف کرات بصل ثوم زنجبیل ریحان فاغیه ورد

قصب سکر احمر سکر ابیض ارز احمر ارز ابیض بر ورس عنبر

عود اجاص مرزنجوش حنطه ذره حمص فوفل باقلا

ماش مستار دخن شعیر قرص نخاله عجین نقانق خبز

فجل ماء الورد حنا باذروج حل حنظل غاسول ترمس کرفس

حلبان عدس سکت لوز جوز رمان خوخ سفرجل تفاح بطیخ

خیار قثاء مر اس نواع نقیر قطمیر خسف سجل محل بلح بسر

قرس انار حل کرطرخون زیتون نارنج لیمون عنب

تین فستق کمثری اترج مشمش فصوص سفرجل عصفر

کل عسل فصل فی ذکر اسماء بعض المستعملات الاخری وغیرها

سيف رمح عصا حربه تابع جنية منشار سكين شفرة مفصد

مخدم مجمرة نهاب قراب موسى مسن مقلمه قلم لجام حلقه

زبره فراغه حروق مسمار قفل سلسله زره مجاة منول فلتر

منقب قدوم مقسط ملقاط كلبة منقاش حرس سماعه

منفاخ مفتاح رحى طاحونه دشنه مبرزه قدر

بزبر جويه نودى سنابك تمثال نتن نحاس مقص مقراض نار

حطب فحم رماد جمر شرار قصه حشيش علف بيه مقدح قدر

منجه طاسه طست ابريق رقعة الخبز عضار قدح سماط

طبق طاس غربال منخل منخه مسرجه فتيل مجمر مروحه منبر

موازين اوزان طيب عود شمع قطن ستاره وساده عطب بطه

سراج قناديل طريق سبيل بريه قفار باديه اعراب عرب عجم

حضرى بادى وادى كعب فنجان منفاذ سبل نهار بارد معبد

يابس رطب اخضر احمر ابيض اسود اصفر ازرق اغبر حالك

جلو لحم لقمه جرعه مضغه علقه منى مذى ودى نطفه اثره

محط مسيل خمل جر حسن بدن دهر دواة قلم علامة علف

بیاض قرطاس مسطرة سطر محفظة صمغ ملعقة غروی

قوارة انبوبة حریق زرجرة دن قربة غرب دلو تجر غدیر بئر

نهر عین ارض جبل شمس قمر نجم سحاب صواعق خراب حوض

برکة میزاب مرعا شجرة غصن عرق جذر ورق سما زنبیل

عکبر عنبیة خیرة فی صرة مطر برد طل ریاح ریح مدینة مصر

حجرة سقف حانوت حجرت بیت قصر ایوان حجرة مصطبة اصطبل

حایط جدار سور تحت جبال رمال سقف اقبال جبال سفرة

سفن سفینة دستی زورق مرکب سبق سقو الماء مشط

خلاول برنوص سیارة اسطوانة باب عتبة دوار ری

خوخة مکنسة کناس حلیة حلی بنت الخلا مستراح سباط

زبل عذرة خرء ذرق روث ضبع خلقة فاخر رجیع ماتی

رطب قمیص دراعة جبة ربة کوفیة طاقیة خزام

سراج قرجیة قلنسوة قلس ازرار سربال لحاف سروال میزر خمار

نقبة برقع مرایة خاتم فضة قرط عمامة مرنه جوهر

فصل فی ذکر اسماء بعض الجواهر وغیرها

نامهای بعض جواهر و غیر آن

لؤلؤ زبرجد اثمد امد رب حجر خزف رخام براه کزان شعار وبرنج

یاقوت مرجان عقیق زمرد زبرجد بلور یشم ذهب

فضه نحاس صفر حدید رصاص جست زیبق نوره

جص کبریت سریر سلقة حصیر طنفسا فراش حوار ربیع حجر

شامیف خلف امام یمین یسار فوق تحت نعل خلا سیر قفا

حبل ادیم جمره صداع خرق طبق قربه مزمار طبل قوس

رباب کوبه دف طار وتر شقع نفیر صوات سوط صبا

مساء رواح غدو اصیل آصال سحر ساحر صبی شباب

کهولة شیوخه ضحی ظهر عصر سنه شهر اسبوع یوم الجمعه یوم

السبت یوم الاحد یوم الاثنین یوم الثلثا یوم الاربعا یوم الخمیس

محرم صفر ربیع الاول ربیع الاخر جمادی الاولی جمادی الاخر

رجب شعبان رمضان شوال ذی القعده ذی الحجه فصل

فی ذکر ارباب الحرف المتعارفه معلم متعلم عطار طبیب منجم

نقال شاعر ساحر واعظ کاتب مجلد حداد بقال سقا حجام

مزین غسال صایغ فلاح نجار حصار کز زاغ دباغ

صیاد بقال بحران خیاط طحان زیات خباز سماک عصار

حایك بانی نداف قابلة مرضعة مغنی طبال رقاص کناس

نقال محکی مضحك رتال حراس حراز شرطیه واذا اراد

دخول الخلاء یقول عند الدخول یقول اللهم انی اعوذ بك من

الخبث والخبائث وعند الخروج یقول الحمد لله الذی اذهب عنی الاذی

وعافانی

فصل فی ذکر بعض الامراض ونحوها

سلس البول سلس المنی حمی دمل قرحة نقطة جدری صداع ریاح دمعة منحوس

زکام زخام سعال دم حیض مدة جفاف جذام برص استسقا

صرع دق صحیح مریض سقیم نوم نعاس سنة سلام [illegible]

[illegible] جنس جزع فزع عجب زمل زمل مسابقة مبارزة مسامحة

مدافعة واحد ربع نصف ثلث خمس سدس سبع عشر ثمن شعر [illegible]

قافیة مبسوط مطول مختصر مصنف مصنف معلم متعلم بایع

مشتری ثمن مثمن مبیع راهن مرتهن وکیل موکل موکل فیه

فصل فی ذکر الاعداد

واحد اثنین ثلثة اربعة خمسة ستة سبعة

ثمانیة تسعة عشرة احد عشر اثنا عشر ثلثة عشر اربعة عشر

خمسة عشر ستة عشر سبعة عشر ثمانية عشر تسعة عشر عشرين

پانزده شانزده هفده هیژده نوزده بیست

احد وعشرين اثنين وعشرين ثلثة وعشرين اربعة وعشرين خمسة

بیست ویک بیست ودو بیست وسه بیست وچهار بیست وپنج

وعشرين ستة وعشرين سبعة وعشرين ثمانية وعشرين تسعة وعشرين

بیست وشش بیست وهفت بیست وهشت بیست ونه

ثلثين احد وثلثين اثنين وثلثين ثلثة وثلثين اربعة وثلثين خمسة

سی سی ویک سی ودو سی وسه سی وچهار سی وپنج

وثلثين ستة وثلثين سبعة وثلاثين ثمانية وثلثين تسعة وثلاثين

سی وشش سی وهفت سی وهشت سی ونه

اربعين احد واربعين اثنين واربعين ثلثة واربعين اربعة واربعين

چهل چهل ویک چهل ودو چهل وسه چهل وچهار

خمسة واربعين ستة واربعين سبعة واربعين ثمانية واربعين

چهل وپنج چهل وشش چهل وهفت چهل وهشت

تسعة واربعين خمسين احد وخمسين اثنين وخمسين ثلثة وخمسين

چهل ونه پنجاه پنجاه ویک پنجاه ودو پنجاه وسه

اربعة وخمسين خمسة وخمسين ستة وخمسين سبعة وخمسين ثمانية و

پنجاه وچهار پنجاه وپنج پنجاه وشش پنجاه وهفت پنجاه وهشت

خمسين تسعة وخمسين ستين واحد وستين اثنين وستين

پنجاه ونه شصت شصت ویک شصت ودو

ثلثة وستين اربعة وستين خمسة وستين ستة وستين

شصت وسه شصت وچهار شصت وپنج شصت وشش

سبعة وستين ثمانية وستين تسعة وستين سبعين واحد و

شصت وهفت شصت وهشت شصت ونه هفتاد

سبعين اثنين وسبعين ثلثة وسبعين اربعة وسبعين خمسة و سبعين

هفتاد ویک هفتاد ودو هفتاد وسه هفتاد وچهار هفتاد وپنج

ستة وسبعين سبعة وسبعين ثمانية وسبعين تسعة وسبعين

هفتاد وشش هفتاد وهفت هفتاد وهشت هفتاد ونه

ثمانين واحد وثمانين اثنين وثمانين ثلثة

هشتاد هشتاد ویک هشتاد ودو هشتاد وسه

وثمانين اربعة وثمانين خمسة وثمانين ستة وثمانين سبعة
هشتاد وچهار هشتاد و پنج هشتاد وشش هشتاد وهفت

وثمانين ثمانية وثمانين تسعة وثمانين تسعين احد وتسعين
هشتاد وهشت هشتاد ونه نود نود ویک

اثنين وتسعين ثلثة وتسعين اربعة وتسعين خمسة وتسعين
نود ودو نود وسه نود وچهار نود و پنج

ستة وتسعين سبعة وتسعين ثمانية وتسعين تسعة وتسعين
نود وشش نود وهفت نود وهشت نود ونه

مائة فصل في ذكر بعض الفوائد العلمية
صد فصل در ذکر بعض فائده

الدينية الاعتقادية س ياسيدي ما معنى
دینی اعتقادی ای سردار من چیست معنی

الاسلام ج معنى الاسلام اقرار باللسان وعمل بالاركان والايمان
اسلام است ج معنی اسلام اقرار کردن بزبان وکار کردن بدست وپا وغیره وایمان

تصديق بالقلب س يا مولانا السعيد لمن يقال والشقي لمن يقال
گروید بدل س ای صاحب ما نیک بخت کرا گفته شود وبدبخت کرا گفته شود

ج السعيد من يموت على الاسلام والشقي من يموت على الكفر
ج نیک بخت آنکه میرد بر اسلام وبدبخت آنکه میرد بر کفر

والطاعات والمعاصي امارات على ذالك س يا جنيبي ما معنى
وعبادتها وگناهان نشانهاست بران س ای دوست من چیست معنی

النشر والبعث والحشر ج معنى البعث والنشر واحد وهو الخروج من القبور
نشر وبعث وحشر ج معنی بعث ونشر یک است وآن برامدن از قبرها

والحشر سوق الناس للحساب س يا سيد الاولياء من هو تاج الاولياء هم
وحشر راندن آدمی برای حساب س ای سردار من اولیا کیست تاج اولیا

العلماء س يا مولانا اي شيء قال النبي صلى الله عليه وسلم في حق العلماء
علما اند س ای سردار ما چه چیز فرمود نبی صلی الله علیه وسلم در شان عالمان

ج قال النبي صلى الله عليه وسلم في حقهم العلماء ورثة الانبياء وقال النبي صلى الله
فرمود پیغمبر صلی الله علیه وسلم در شان انها عالمان وارثان پیغمبران اند وفرمود نبی

عليه وسلم من اراد النظر الى مجالس الانبياء فلينظر الى مجالس العلماء
علیه وسلم هر که قصد نظر کند سوی مجلسهای پیغمبران پس باید که ببیند سوی مجلسهای عالمان

وقال النبي صلى الله عليه وسلم من زار عالما فكانما زارني ومن صافح عالما

فكانما صافحني وقال النبي صلى الله عليه وسلم النظر الى وجه العالم عبادة

والنظر الى الكعبة عبادة والنظر الى المصحف عبادة والجلوس بين

يدي العالم عبادة والاكل معه عبادة وقال النبي صلى الله عليه وسلم

من خدم عالما سبعة ايام فقد خدم الله سبعة الف سنة واعطاه منزلة

الف شهيد وقال النبي صلى الله عليه وسلم ما من مؤمن يحزن

بموت عالم الا اعطاه الله ثواب الف عالم وشهيد وقال

صلى الله عليه وسلم يوم واحد مع العالم الذي يعلم الناس افضل

عند الله واعظم من عبادة مائة سنة وقال النبي صلى الله عليه وسلم

تعلم بابا من العلم ليعلم الناس اعطي ثواب سبعين صديقا وقال ابن المبارك عجبت لمن

يطلب العلم كيف تدعوه نفسه الى مكرمة فصل في ذكر فوائد عزيزة

الكتب السماوية التي انزلت على الانبياء كم عددها انزلت مائة واربعة صحف

شيث ستون وصحف ابراهيم ثلثون وصحف موسى قبل التوراة

والتوراة والانجيل والزبور والفرقان [illegible] انزل القرآن على النبي

صلى الله عليه وسلم انزل عليه في رمضان ليلة القدر [illegible]

و عشرين منه وانزل من اللوح المحفوظ جملة واحدة الى السماء الدنيا في بيت

العزة ثم انزل على النبي صلى الله عليه وسلم منجما بحسب الوقائع في نيف و

عشرين سنة س يا مولانا ومتى انزلت صحف ابراهيم ج انزلت اول ليلة من

رمضان والتورية لست من رمضان والانجيل لثلاث عشر

عشرين من رمضان والزبور لثمان عشر من رمضان الاولى

في كتب السماوية نحن يا شيخنا ومعنى هذه الكتب كلها في اي شيء ج معاني

كلها في القرآن ومعاني القرآن في الفاتحة ومعاني الفاتحة في البسملة و

معاني البسملة في بائها ومعاني الباء في النقطة ومعنى ذلك ان ذاته

نقطة الوجود المستمل منها كل موجود س واي شيء انزل على النبي صلى الله

عليه وسلم اولا من القرآن ج انزل عليه اولا اقرأ باسم ربك الذي

خلق س واي شيء انزل اخرا ج انزل عليه اليوم اكملت لكم دينكم و

اتممت عليكم نعمتي ورضيت لكم الاسلام دينا س يا سيدي كم

عدد سور القرآن العظيم ج عددها مائة واربع عشر سورة س وكم

عدد كلمات القرآن ج عددها سبعون الفا واربعمائة وست

وثلثون كلمة س وكم عدد ايات القرآن ج عدد

جل كلامه الفان وست مائة واربع وتسعون جلاله س يامولانا وكم عدد
حروف القرآن المجيد ج عددها ثلثمائة الف وعشرون الفا ومائتان واحد
وعشرون حرفا س ياسيدي وكم عدد نقط القرآن ج عددها مائة الف و
خمسون الفا واحد وثمانون نقطة س وكم كان مدة نزول القرآن ج
يا اخي نزل القرآن كله الى سماء الدنيا مرة واحدة من اللوح المحفوظ ثم
من السماء في مدة عشرين سنة بمكة ثمان سنين بعد فترة الوحي وبالمدينة اثنا عشر
سنة **فصل في ذكر** افضل الانبياء والاصحاب س ياسيدي من افضل
الخلق ج افضلهم نبينا محمد صلى الله عليه وسلم س ومن افضل
الملائكة ج افضلهم جبرئيل وميكائيل واسرافيل وعزرائيل س
ثم افضل الانبياء بعد النبي محمد صلى الله عليه وسلم ج اولوا العزم ابراهيم
ثم موسى ثم عيسى ثم نوح ثم بقية الانبياء س ومن افضل الصحابة رضي
الله تعالى عنهم اجمعين ج افضلهم ابو بكر ثم عمر ثم عثمان ثم علي ثم
العشرة المبشرة بالجنة س ومن افضل التابعين ج افضلهم اويس
القرني اليمني س ياسيدي وكم عدد الانبياء ج عددهم مائة الف واربعة وعشرون
الفا س وكم عدد المرسلين منهم ج عددهم ثلثمائة وثلاثة عشر في رواية

اربعة عشر ولا كونى على الحصر س وكم عدد اصحاب رسول الله
بچهارده وبیست حصر نکرده است س وچند ست شمار یاران رسول خدا

ج عدد هم مائة الف واربعة وعشرون الفا عدد الانبياء والمرسلين
شمار آنها صد هزار وبیست وچهار هزار است مثل شمار پیغمبران ورسولان

س يا والدى ما الفرق بين المعجزة والكرامة ج يا ولدى الفرق
س ای پدر من چه جدائی است درمیان معجزه وکرامت ج ای فرزند من امتیاز

بينهما التحدى فى المعجزة وهى للانبياء والكرامة بلا تحد للاولياء
میان هردو ... کردن در معجزه است وآن برای پیغمبران است وکرامت بلا ... کردن

فصل فى ذكر زوجات النبى صلى الله عليه وسلم و

فصل در ذکر زنان پاک نبی صلی الله علیه وآله وسلم و

اولاده وغير ذلك س يا شيخنا وما اسماء اولاد النبى صلى الله
اولاد آن وسوای آن س ای بزرگ ما وچیست نام فرزندان نبی صلی الله

عليه وسلم ج يا اخى اسماؤهم القاسم والطاهر والطيب وابراهيم وفاطمة و
علیه وآله وسلم ج ای برادرم نامهای اوشان قاسم وطاهر وطیب وابراهیم وفاطمه

رقية وزينب وام كلثوم س يا سيدى وكم عدد زوجات النبى صلى الله عليه وسلم
رقیه وزینب وام کلثوم است س ای سردار من وچند است شمار زنان نبی صلی الله علیه وآله وسلم

ج الاولى خديجة الكبرى بنت الخويلد وعائشة بنت ابى بكر الصديق
ج نخستین خدیجه کبری دختر خویلد وعائشه دختر ابی بکر صدیق

وحفصة بنت عمر بن الخطاب وسودة بنت زمعة وام سلمة بنت ابى امية
وحفصه دختر عمر پسر خطاب وسوده دختر زمعه وام سلمه دختر ابی امیه

وام حبيبة بنت ابى سفيان وصفية بنت حيى ابن اخطب وزينب بنت جحش
وام حبیبه دختر ابی سفیان وصفیه دختر حیی پسر اخطب وزینب دختر جحش

وميمونة بنت الحارث وزينب ام المومنين بنت جحش واسماء بنت النعمان
ومیمونه دختر حارث وزینب مادر مسلمانان دختر ... واسماء دختر نعمان

وريحانة بنت زيد وامرأة من كلاب س يا سيدى ومن افضلهن
وریحانه دختر زید وزنی از قوم کلاب س ای سردار من وکیست بهترین

ج افضلهن خديجة الكبرى وعائشة الصديقة وافضل بنات النبى
ج بهترین آنها خدیجه کبری است وعائشه صدیقه وبزرگ ترین دختران

صلى الله عليه وسلم فاطمة الزهراء س يا مولانا ولم سميت زهرا
صلی الله علیه وآله وسلم فاطمه زهرا است رض س ای مالک ما وچرا نام کرده شد زهرا

ج لا انما الوحش فقط س يا حبيبي الجنة ما هي والنار ما هي ج اعلم ان الجنة

ج برای آنکه هر آینه او خاصه نیشد تنها س ای دوست من بهشت چیست و آتش چیست ج بدانکه بهشت

دار الثواب لاهل الطاعات والنار دار العذاب لاهل المعاصي س يا سيدي

خانه ثواب است برای صاحب عبادتها و آتش خانه عذاب است برای صاحب گناهان س ای سردار من

وكم عدد طبقات النيران ج يا ولدي عدد طبقاتها سبع اعلاها جهنم

و چند است شمار درجهای آتش ج ای فرزند من شمار درجاتش هفت است برتر از همه جهنم

ثم تحتها لظى ثم الحطمة ثم السعير ثم سقر ثم الجحيم وفيها ابو لهب ثم

پس از آن زیرش لظی پس از آن حطمه پس از آن سعیر پس از آن سقر پس از آن جحیم و در آن ابو لهب است پس

الهاوية ولها ابواب كل واحد تحت الآخر على الاستواء س كم عدد الجنان

از آن هاویه و دروازه هر یک از اندرون دیگر است برابری س چند است شمار بهشت

ج عددها سبع جنات عليا ووسطها وافضلها الفردوس وفوقها عرش

ج شماران هفت بهشت است [illegible] میانه آنها و بهترینش فردوس است و بالای او عرش

الرحمن و انهار الجنة تتفجر منها و جنة المأوى ثم جنة الخلد ثم جنة النعيم

رحمان است و جوی‌های بهشت بیرون می‌آیند از او و جنت المأوی پس از آن جنت الخلد پس از آن جنت النعیم

ثم جنة عدن ثم دار الخلد ثم دار السلام س يا سيدي وهل الجنة والنار

پس از آن جنت عدن پس از آن دار الخلد پس از آن دار السلام س ای سردار من آیا بهشت و دوزخ

موجودتان الآن ام لا ج نعم موجودتان الجنة فوق السموات السبع وتحت

هر دو موجود اند این زمان یا نه ج بلی هر دو موجود اند بهشت بالای آسمانهای هفت است و زیر

العرش والنار تحت الارضين السبع س يا مولانا وكم يكون سن اهل الجنة في

عرش و دوزخ زیر زمینهای هفت است س ای مولای ما و چند خواهد بود سن اهل بهشت در

ج يا اخي يكون سن كل واحد ثلاث وثلثين على عظم آدم لا يزيدون ولا

ج ای برادر من خواهد بود سن هر یک سی و سه بنا بر بزرگی تن آدم ع زیاده شوند و نه

ينقصون لا ياكلون لجوع ولا يلبسون لبرد بل للتلذذ والتنعم س يا سيدي وكم

کم شوند نه خواهند خورد برای گرسنگی و نخواهند پوشید برای سردی بلکه برای لذت یافتن و آرام [illegible]

وكيف يكون عظم الكفار في النار ج يا حبيبي اجارنا الله واياكم منها يكون

[illegible] خواهد بود [illegible] کافران در آتش ج ای دوست من پناه دهد خدا ما را و شما را از آن [illegible] خواهد بود

عظم الكفار الواحد منهم مثل جبل وفخذه مثل ورقان [illegible]

تن [illegible] کافر [illegible] مثل [illegible] دندان او مثل کوه و ران او در آتش مانند ورقان [illegible]

س هل يسقونا الكوثر [illegible] من حوض محمد صلى الله عليه وسلم

س آیا [illegible] کوثر [illegible] ای فرزند من آن حوض محمد صلی الله علیه و آله و سلم است [illegible]

بين بصرة وصنعاء وطولها كذلك او دون ذلك وهو قبل دخول الجنة وعليه كيزان
درمیان بصره و صنعا است و درازی آن مثل آن یا کم از آن و آن پیش از درآمدن بهشت و بر او آبخوره ها
اكثر من نجوم السماء س ومن لم يشرب منه ج يشرب منه من اطاع الله ورسوله
بیشتر از ستارهای آسمان س و کیستان که نوشند از و ج نوشد از و هر که فرمان برد خدا و رسول
واحب آله واصحابه رض والانبياء الخواص كذلك وورد في الحديث الشريف س سيدي
و دوست دارد آل او را و اصحاب او را رض و برای پیغمبران خوص همانند مثل آن و وارد شده در حدیث بزرگ
الصراط ما هو ج يا ولدي الصراط جسر ممدود على متن جهنم يرد الاولون والاخرون
صراط چیست ج ای فرزند من صراط پلی است کشیده بر پشت جهنم آیند بر وی پیشینیان و پسینیان
وهو ادق من الشعرة واحد من السيف س وهل يمكن رؤية الله في الجنة ولا
و آن باریک‌تر است از مو و تیزتر است از شمشیر س و آیا توان شد دیدن خدا در بهشت
ج نعم تحصل الرؤية للمسلمين بلا جهة لقوله تعالى وجوه يومئذ ناضرة الى ربها ناظرة
ج آری حاصل شود دیدار مسلمانان را بی جهت بسبب فرمودن آن بزرگوار و آن روز تازه
والكفار لا تحصل الرؤية لهم لقوله تعالى كلا انهم عن ربهم يومئذ لمحجوبون س
و کافران حاصل نخواهد شد دیدار ایشان را ... بدرستیکه ایشان از پروردگار خود آنروز محجوب اند
يا اخي وكيف يمرون المسلمون والكافرون على الصراط ج يا محبي في الصراط طريقان
ای برادر من و چگونه گذرند مسلمانان و کافران بر صراط ج ای دوست من در صراط دو راه
المسلمون يمرون على يمينه ويدخلون الجنة والكفار يمرون على يساره وفيه طرق الى
مسلمانان گذرند بر دست راست آن و درآیند به جنت و کافران گذرند بر چپ آن و در وی راه‌ها سو
طبقات جهنم يدخلونها س وكيف يكون مرور الناس على الصراط ج يكون
درکات جهنم در آیند آنرا س و چگونه خواهد شد گذشتن آدمی بر صراط ج خواهد
مرورهم مختلفا فبعضهم يمر مثل البرق والريح والطير وبعضهم يمر حبوا وبعضهم
گذشتن شان رنگارنگ بعض ایشان گذرد مانند درخش و باد و پرنده و بعض ایشان گذرد ... و بعض
يمر على وجهه س يا والدي وكيف صورة الصراط ج يا ولدي طوله ثلاث الف سنة
بگذرد بر روی س ای پدر من و چگونه است صورت صراط ج ای فرزند من درازی آن سه هزار سال
صعود والف استواء والف هبوط مثل هكذا ... س يا والدي ومن يمر
هزار بلندی و هزار هموار و هزار فرود آمدن و شکل آن ... ای پدر من ...
على الصراط اولا ج يمر عليه اولا خاتم النبيين محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم
بر صراط نخستین ج خواهد گذشت بر وی نخستین تمامی پیغمبران محمد برگزیده صلی الله علیه وآله وسلم
ثم عيسى وامته ثم موسى وامته ثم نبينا ... آخرهم نوح ...
پس از آن عیسی و امت وی پس موسی و امت وی ...

وفي دار المصر الا جبرئيل وميكائيل في وسطه يسألان الناس عن عمرهم فيما افنوه وعن

ودر ابتداى امر الا جبرئيل وميكائيل در ميانه آن سؤال خواهند كرد آدمى را از عمر آنها در چه چيز فنا كرده

شبابهم فيما ابلوه وعن عملهم ماذا عملوا به س يا مولانا ومن اول من يحاسب اولا ج يا اخي

واز جوانى ايشان در چه چيز گذشت وار كار ايشان چه خير است عمل كردند ان س اى مالك ما كيست آنكه حساب كرده شود

اولا جبرئيل لانه امين الله الى رسوله صلى الله عليه وسلم س يا ولدي

نخستين جبرئيل زيرا كه البته او امانت از خداست جانب رسول وصلى الله عليه وسلم س اى پسر من

كم للقرآن اسماء من جانب الله تعالى ج يا ولدي للقرآن خمسين اسما في القرآن س يا

چند صفت براى قرآن نامها از جانب خداى تعالى ج اى فرزند من براى قرآن پنجاه نام است در قرآن س اى

ولم سمي القرآن نورا ج سمي بذلك لانه يدل على غوامض الحلال والحرام س ولم

وچرا ناميده شد قرآن به نور ج ناميده شد بان زيرا كه البته او آگاهى ميكند بر باريكيهاى حلال وحرام س چرا

سمي بالهدى ج سمي بذلك لان فيه دلالة على الحق وهو من باب اطلاق المصدر

ناميده شد به هدى ج ناميده شد بان زيرا كه هر آيه در وى راه است بر حق واو از قسم گفتن مصدر است

على الفاعل مبالغة س ولم سمي فرقانا ج لانه فرق بين الحق والباطل كتسمية

بر فاعل از روى مبالغه س وچرا ناميده شد فرقان ج براى آنكه البته وى جدا كرد ميان راه ونار است

عمر بالفاروق س ولم سمي شفاء ج لانه يشفي من الامراض القلبية كالكفر والجهل

عمر رضى به فاروق س وچرا ناميده شد شفاء ج زيرا كه البته او شفا ميدهد از بيماريهاى دلى مثل كفر وجهالت

والغل والبغض ايضا س يا مولانا ما تقولون في حق الائمة الاربعة ج يا اخي انهم كلهم

وكدورت واز دشمنى نيز س اى مولاى ما چه ميگوييد در شأن امامان چهارگانه ج اى برادر من

على الحق ويجب تقليد واحد منهم ولا يجوز تقليد غيرهم س يا حبيبي وما اسمائهم

ايشان بر حق اند وواجب است پيروى يكى از ايشان ودرست نيست پيروى سواى ايشان س اى دوست من چيست نامهاى ايشان

ج يا اخي اسمائهم مالك ابن انس عالم المدينة وناصر الائمة مات

ج اى برادر من نامهاى ايشان مالك پسر انس عالم مدينه منوره ومدد كار است وفات يافت

رضي الله عنه سنة تسع وتسعين ومائة وتلميذه ابو عبد الله محمد بن

خشنود راضى شود خدا ازو در سال ... وشاگردش ابو عبد الله محمد پسر

ادريس الشافعي نزيل مصر مات رضي الله تعالى عنه بها لاربع سنين ومائتين

ادريس شافعى فرود آينده وارد مصر مرد راضى شود خداى برتر ازو در آن دو صد وچهار

وابو حنيفة النعمان ابن ثابت نزيل بغداد مات رضي الله تعالى عنه بها

وابو حنيفه نعمان پسر ثابت وارد بغداد وفات يافت راضى شود خدا ازو در آن سال

لخمسين ومائة سنة وفي تلمذته لمالك نزاع كما في تاريخه وابو عبد الله احمد

پنجاه ويكصد سال بود در شاگرديش براى مالك نزاع است چنانكه در تاريخ بود وابو عبد الله احمد

بن حنبل نزيل بغداد مات رضي الله عنه بها لاحد واربعين ومائتين وهو

پسر حنبل وارد بغداد مرد راضي شود خدا از و دران شهر ...

تلميذ الشافعي اتفاقا فيجب اعتقاد هو وانهم على الحق ومن تكلم عليهم بسوء يخشى

شاگرد شافعي است باتفاق پس واجب است اعتقاد او والبته ايشان بر حق اند ...

عليه سوء الخاتمة نعوذ بالله من ذلك وكذلك يجب اعتقاد الخيرية في كل الصحابة

بروى بدى انجام پناه مى خواهيم بخدا ... واجب ... اعتقاد ... در شان صحابه

والتابعين وانهم على الحق رضي الله عنهم اجمعين س يا مولانا ما معنى السنة

و تابعين والبته ايشان بر راه راست اند راضي شود خدا از ايشان همه س اى مولاى ما چه معنى سنت

والجماعة ج اعلم ان السنة طريق النبي صلى الله عليه وسلم والجماعة طريق الصحابة رضي

و جماعت است ج بدان كه سنت راه نبى صلى الله عليه وسلم و جماعت طريق صحابه راضى شود

الله عنهم اجمعين س يا اخي لم لا تحاسب نفسك ج يا حبيبي لا بد من محاسبة

خدا از ايشان همه س اى برادر من چرا محاسبه نكنى نفس خود را ج اى دوست من البته ...

النفس س يا ولدي ما محاسبة النفس ج ان تنظر الى اعمالك حسنها وقبيحها ان تترك

نفس س اى فرزند من محاسبه نفس چيست ... كه نگاه كنى سوى كارهاى خود ... نيك و زشت ...

القبيح وتفعل المليح س يا شيخي وكيف الوصول الى طريق ذلك ج الوصول الى ذلك

... س اى بزرگ من و چگونه است رسيدن تا طريق آن ج رسيدن تا آن ...

بان تحاسب نفسك حتى ترحم الملائكة الكاتبون لاعمالك بان تحاسبها كل يوم وليلة او في

كه حساب كنى نفس خود را تا آنكه ... فرشتهاى نويسندگان كارهاى تو ... هر روز و شب ...

كل جمعة او كل شهر او كل وقت ويوم س يا مولانا وما الفائدة في كل ذلك ج الفائدة

هر جمعه ... هر ماه ... س اى مولاى ما چه فائده است در همه آن ج فائده ...

ذلك بان يحمد الله على توفيقه للطاعات وتستغفره من السيئات س يا سيدي وما الطريق

... خدا را بر توفيق او براى عبادات و آمرزش خواهى ... س اى سيد من ...

الى سهولة محاسبة النفس ج يا ولدي اسهلها وافضلها واقربها للسلامة ان تحاسبها

آسان است محاسبه نفس ج اى فرزند من آسان ترش و بهترش و نزديكترش ...

كل فعل قبل الاقدام وعلى الفعل عليه حتى تعرف حكم الله فيه خيرا كان او شرا ...

هر كار ... تا آنكه شناسى حكم خدا را ... نيك باشد يا بد ...

عليك حساب الاخرة فما كان خيرا افعلته وما كان شرا تركته س يا اخي ما الفائدة

بر تو حساب آخرت و انجام ... س اى برادر من چه فائده

في سؤال القبر ج يا صاحبي الفائدة فيه ظاهر لما كتمه العباد في الدنيا من الكفر ...

در سوال قبر ج اى يار من فائده است ظاهر ...

بفعل الطاعة كالايمان وترك المعاصي كالكفر ليباهي الله تعالى الملئكة

بکردن فرمان برداری مثل ایمان وگذاشتن گناهان مثل کفر تا فخر کند خدای برتر فرشتگانرا

باهل الطاعات او ليفضحهم عنده هو والا فالحق سبحانه وتعالى عالم بكل شيء مما

به صاحب عبادتها رسوا کند اوشانرا نزد آنها وگرنه حق سبحانه وبرتر داناست بهر چیز انچه

كان وما يكون ان لو كان كيف يكون س يا مولانا سؤال القبر ويغمه وحيث انه

شد وانچه شود ودیر که اگر باشد چگونه باشد س ای سردار ما پرسیدن گور وجهت آن که آن

هو خاص باحد او عام ج يا اخي سؤال القبر هو عام لكل انسان مسلما كان او كافرا قبر اوام

خاص است بکسی یا عام ج ای برادرم سوال گور عام است برای هر آدمی مسلمان یا کافر

يقبر س يا سيدي والعذاب والنعيم للروح والبدن يكون ام لا ج يا ولدي

در گور کرده شود یا نه س ای سردار من عذاب ونعمت برای روح وتن خواهد یا نه ج ای فرزندم

هما للروح والبدن معا س يا مولاي وهل تعاد الاجسام والاعراض والاعيان

آن هر دو برای روح وتن همراه است س ای مولای من وایا باز آورده شود جسمها وعرضها وعینها

ام لا ج يا ولدي البتة الكل تعاد س يا والدي الجسم والاعراض و

یا نه ج ای فرزند من ضرور همه باز آورده شود س ای پدرم جسم واعراض و

الاعيان ما هي ج يا ولدي الجسم هو الجوهر القابل للانقسام والاعراض

اعیان چه ماهیت دارد ج ای فرزند من جسم قائم بذات خود پذیرنده بخش شدن واعراض

هي القائمة بالاجسام التي يطول بقاء نوعها كالبياض والسواد والتي لا يطول

آن قائم بجسمهاست یکی آنست که دراز شود پاینده نوع او مثل سفیدی وسیاهی وآنست که دراز

بقاء نوعها كالعلم والجهل والعرض ما يقوم بغيره س يا اخي ما الفرق

پاینده نوع او مثل علم وجهل وعرض آنست که قائم شود بغیر خود س ای برادرم چه فرق است

بين الامل والتمني عرفني ذالك جزاك الله خيرا ج الفرق بينهما ظاهر وهو ان

میان امل وتمنی شناسا کن مرا بدهد ترا خدا نیک ج جدائی میان هر دو پیداست

الامل طلب ما تقدم له سبب والتمني طلب ما لم يتقدم له سبب ففي الحديث

که امل جستن چیزیکه پیش شد برای آن سببی وتمنی جستن چیزیکه نه مقدم شد برای او سببی در حدیث

الشريف لا يزال قلب الكبير شابا في حب اثنين حب الدنيا وطول الامل في

شریف همیشه می ماند دل پیر جوان در محبت دو چیز محبت دنیا ودرازی امل ودر

طول الامل سر لطيف لانه لولا الامل ما تهنى احد بعيشه ولا طابت نفسه

طول امل راز باریک است زیرا که البته حال اینست که اگر نباشد امل لذت یابد هر کسی بزیست خود وشاد

ان يشرع في عمل من الدنيا والمذموم الاسترسال فيه وعدم الاستعداد للآخرة

آنکه ابتدا کند در کاری از دنیا ونکوهیده گذاشتن خود در او ونه آماده شدن برای آخرت

بالاعمال الصالحة س يا سيدي الرجا ما معناه ج يا اخي الرجا هو الامل لغة وعرفا
بکارهای نیک س ای سردار من رجا چیست معنی او ج ای برادرم رجا آن امل است ولغة
تعلق القلب بمرغوب في حصوله في المستقبل مع الاخذ في اسباب المطلوب حتى يمتاز
وازراه عرف علاقه گرفتن دل بچیز پسندیده در حاصل شدن آن چیز در زمان آینده همراه گرفتن در اسباب حصول آن چیز
عن الطمع س يا اخي التمني ما هو ج التمني طلب الامر المحبوب المستقر الحصول
از طمع س ای برادرم تمنی چیست ج تمنی جستن امر که محبوب ونزدیک حصول است
مع عدم الاخذ في اسبابه وهو مذموم واما التمني فهو طلب لا طمع فيه نحو ليت
همراه نگرفتن در اسباب آن و آن بد است ولیکن تمنی پس آن خواستن چیزیست که طمع نیست در وقت
يعود يوما فاخبره بما فعل المشيب فان عوده مستحيل وما فيه عسر نحو قول العبد
باز آید روزی پس آگاه کنم اورا بچیزی که کرد پیری زیرا که البته باز آمدنش دشوار است
الآيس ليت لي مالا فاحج منه فان حصول المال ممكن لكن فيه عسر س يا
ناامید کاش بود برای من مال پس حج کنم از و زیرا که البته حصول مال شدنی است لیکن در و دشوار است
ما معنى الثواب ج يا سيدي معناه مقدار من الجزاء يعلمه الله تعالى تفضلا
چیست معنی ثواب ج ای سردار من معنی آن اندازه از مزد که داند آن را خدای برتر تفضل کنند
لمن شاء من عباده في نظير اعمالهم الحسنة بمحض اختياره س يا اخي
هر که خواهد از بندگان خود در مانند کارهای نیک ایشان به خالص اختیار خود س ای برادرم
الاخلاص كم هو ج اعلم ان درجاته ثلاث عليا ووسطى وادنى فالعليا ان يعمل
اخلاص چند است آن ج بدان باین طور که مرتبهای او سه اند برتر میانه و فروتر پس برتر آنست که عمل کند
العبد لله وحده امتثالا لامره وقياما بحق عبوديته والوسطى ان يعمل لثواب
بنده برای خدا در حالیکه تنها برای فرمان برداری حکم او و برای بجا آوردن حق بندگی او و میانه آنست که عمل کند برای ثواب
الآخرة والادنى ان يعمل للاكرام في الدنيا والسلامة من آفاتها وما عدا هذه
آخرت و فروتر آنست که عمل کند برای گرامی کردن در دنیا و درست ماندن از آفتهای آن و آنچه سوای این
الثلث فهو من الرياء وان تفاوتت افراده س يا بني ما معنى التوفيق ج
سه است پس آن از ریا است اگر کم و بیش باشند یک از آن س ای پسر من چیست معنی توفیق ج
يا ولدي معناه خلق قدرة الطاعة في العبد واما معنى الخذلان فهو خلق
ای فرزند من معنی آن پیدا کردن قدرت عبادت در بنده ولیکن معنی گمراهی پس آن پیدا کردن
القدرة على المعصية س يا سيدي ما الاسرار في لا اله الا الله ج يا اخي سرها
قدرت برنافرمانی س ای سردار من چه رازهاست در لا اله الا الله ج ای برادر من راز آن
منها ان جميع حروفها جوفية وليس حرف منها شفويا اشارة الى الاتيان بها من خالص الجوف
[illegible]

لقوله صلى الله عليه وسلم من قال لا اله الا الله خالصاً مخلصاً من قلبه دخل

برای فرموده آن حضرت صلی الله علیه وسلم هر که گوید نیست معبودی مگر خدا خالص اخلاص کننده از دل خود در آید

الجنة ومنها ان فيها ليس حرف معجم اشارة الى التجرد من كل معبود سوى الله و

بهشت را و بعض از آن آنست که در وی نیست حرفی نقطه دار اشاره است سوی کناره کشی از هر معبودی سوای خدا و

يدل لذلك قوله صلى الله عليه وسلم اتاني جبرئيل فبشرني ان من مات من غير

دلالت می نماید برای آن قول او صلی الله علیه وسلم آمد نزد من جبرئیل پس خوشخبری داد مرا اینکه هر که بمیرد

لا يشرك بالله شيئا دخل الجنة قلت وان زنا وان سرق قال وان سرق وان زنا ومنها

از امت من که شریک نکند چیزی را در آید بهشت را گفتم اگرچه زنا کرده و اگرچه دزدی کرد گفت اگرچه دزدی و اگرچه زنا کرد

اثنى عشر حرفا كشهور السنة ومنها اربعة حرم وهي الجلالة حرف فرد وثلاثة

و بعض از آن اینست که آن دوازده حرف است مانند ماههای سال و چهار از آن حرم است و آن موسوم بجلالت

سرد وهي افضل كلماتها كما ان شهر المحرم افضل شهور السنة يعني غير

پیوسته و آن کلمه بزرگ ترین کلمهاست چنانکه ماه محرم بزرگترین ماههای سال است مراد میگیرد سوای

رمضان فمن قالها مخلصا كفرت عنه ذنوب سنة كما ورد عن السلف

رمضان پس هر که گفتش اخلاص کننده محو کرده شد از وی گناهان یکسال چنانکه وارد شد از گذشتگان

ومنها ان الليل والنهار اربعة وعشرون ساعة وهي محمد رسول الله اربعة

و بعض از آن اینکه الیته شب و روز بست و چهار ساعت است و آن محمد رسول الله

وعشرون حرفا كل حرف منها يكفر ذنوب ساعة **فصل** وفيه فوائد

و چهار حرف است بر یک حرف از آن محو کند گناهان یک ساعت این فصل در ذکر سنت و در وی فایدها

عظيمة وامور عجيبة الاول نقل عن بعضهم انه راى في جزيرة

بسیار و کارهای عجائب و طرفه است نخستین اینست که نقل کرده شد از بعضی مردم اینکه بر آینه

شجرة عظيمة لها ورق كبير طيب الرائحة مكتوب فيه بالحمرة والبياض في

او دید در جزیره درختی بزرگ برای آن برگ است کلان خوشبودار نوشته در وی بسرخی و سفیدی در

الخضرة كتابة بينة واضحة خلقة ابتدعها الله تعالى في الورقة مكتوب

سبزی تحریر ظاهر کشاده از روی پیدایش و آفریدش خدای برتر برگی نوشته

ثلثة اسطر الاول لا اله الا الله والثاني محمد رسول الله والثالث ان الدين

سه سطرها نخستین لا اله الا الله ست و دوم محمد رسول الله ست و سوم هر آینه دین نزد خدا

عند الله الاسلام ونقل ابن مرزوق في شرح البردة عن عبد الله بن صوحان قال

اسلام است و نقل کرد پسر مرزوق در شرح برده از عبد الله پسر صوحان ...

عصفت بنا ريح ونحن في لجج بحر الهند فارسينا جزيرة فراينا فيها وردا احمر

تند شد بما بادی و ما در ایام موج در دریای هند بودیم پس رسیدیم در جزیره پس دیدیم در وی گل

وفيه مكتوب بالابيض لا اله الا الله محمد رسول الله وورقة ابيض مكتوب عليه
ودر رو نوشته بخط سفيد لا اله الا الله محمد رسول الله وكل سفيد را نوشته بر و
بالاصفر براءة من الرب الرحيم الى جنات النعيم لا اله الا الله محمد رسول الله وذكر
بخطى زرد وست آويز بخشش است از رب مهربان سوى بهشتهاى نعمت لا اله الا الله محمد رسول الله وذكر
بعضهم انه اصطاد سمكة مكتوب على جنبها الايمن لا اله الا الله وعلى جنبها الايسر محمد
كرد بعض مردم اينكه بدرستى او شكار كرد ماهى نوشته بر پهلوى راست آن لا اله الا الله وبر پهلوى چپ آن محمد
رسول الله فلما رايته القيتها في البحر احتراما لها وذكر بعضهم انه قال ركبت في
رسول الله پس هرگاه ديدمش انداختمش در دريا بجهت حرمت آن وذكر كرد بعض آنها اينكه برآمده او وگفت
بحر المغرب ومعنا غلام معه شص فادلاها في البحر فاصطاد سمكة قدر شبر
سوار شديم در درياى مغرب وهمراه ما غلامى است با او شست پس فرو هشت آن را در دريا پس شكار كرد يك ماهى اندازه يك بدست
فنظرناها فاذا مكتوب بالاسود على اذنه الواحدة لا اله الا الله وعلى قفاها وخلف
پس ديديم او را پس ناگاه نوشته بخطى سياه بر يك گوش او لا اله الا الله وبر پس گردنش و پس
اذنها محمد رسول الله فقذفناها في البحر وعن ابن عباس رضي الله تعالى عنهما
گوشش محمد رسول الله پس انداختيم او را در دريا واز عبد الله بن عباس راضى شود خدا ازيشان
قال كنا عند رسول الله صلى الله عليه وسلم فاذا بطائر في فمه لوزة خضراء
فرمود بوديم نزد رسول خدا صلى الله عليه وسلم پس ناگاه نظر كرديم به پرنده در دهن او بادامى سبز
فالقاها في حجر النبي صلى الله عليه وسلم فوجد فيها دودة خضراء مكتوب عليها
پس انداخت او را در كنار نبى صلى الله عليه وسلم پس يافت كرمى سبز نوشته بر و
بالاصفر لا اله الا الله محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم وقال الحافظ عن بعضهم
بخطى زرد لا اله الا الله محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم گفت حافظ از بعض آنها
ان شجرة ببعض بلاد الهند لها اوراق خضر وعلى كل ورقة مكتوب بخط
اينكه درختى است در بعض شهرهاى هند براى آن برگهاى سبز است وبر هر برگ نوشته بخطى
اشد خضرة من لون الورق لا اله الا الله محمد رسول الله وكان اهل تلك
سخت تر است از روى سبزى از رنگ برگ لا اله الا الله محمد رسول الله وبودند اهل آن
البلاد اوثان وكانوا يقطعونها ويعفون آثارها فترجع الى ما كانت عليه
شهر بت پرستان وبودند مى بريدند او را ومحو ميكردند نشانهاى او را پس باز مى آمد سوى حالى كه بود بر آن
في قرب وقت فاذابوا الرصاص وجعلوه في اصلها فخرج من حول الرصاص
در نزديكترين هنگام پس گداختند ارزيز وكردند در بيخ او پس برآمد از گرد اگرد ارزيز
اربع فروع على كل فرع لا اله الا الله محمد رسول الله وصاروا يتبركون ويستشفون
چهار شاخها بر هر شاخ لا اله الا الله محمد رسول الله وشدند كه بركت مى گرفتند وشفا مى خواستند از آن

من المرض اذا اشتد و يطلعونها بالزعفران واجل الطيب عن ذلك ما حكاه
از بیماری هرگاه سخت شود و خوشبوی گردند او را به زعفران و بزرگ ترین خوشبوی و از آن که حکایت
بعضهم انه كان بطبرستان قوم يقولون لا اله الا الله وحده لا شريك له و
بعض ایشان آن بیک البته بود در طبرستان گروهی گویند لا اله الا الله وحده لا شریک له و
يقرّون لمحمد صلى الله عليه وسلم بالرسالة وحصل بينهما فتنتان ففي يوم شديد
اقرار کنند برای محمد صلی الله علیه وسلم به رسالت وحاصل شد دو از بزرگان پس در روزی سخت
ظهرت سحابة شديدة البياض فطفقت تنشا حتى احكمت ما بين الخافقين
ظاهر شد ابری نهایت سفید پس آغاز کرد که پیدا شود تا اینکه گرفت در میان مشرق
لحالت ما بين السماء والبلاد فلما كان وقت الزوال ظهر في السحاب خط واضح
ومغرب و بیان آمد در آسمان و شهر پس هرگاه شد وقت زوال ظاهر شد در ابر خط واضح
لا اله الا الله محمد رسول الله فلم تزل كذلك الى وقت العصر فتاب كل من كان
لا اله الا الله محمد رسول الله پس همواره بود مثل آن تا وقت عصر پس توبه کرد هر آنکه
افتتن واسلم اكثر من كان في البلاد من اليهود والنصارى وذكر بعضهم انه قال شاهد
بود از فتنه شده و اسلام آورد بسیار کس انکه بود در شهر از یهود و نصاری و ذکر کرد بعض از مردم [illegible]
ببلد من بلاد افريقية بالمغرب رجلا ببياض عينه اليمنى من اسفل مكتوب
او گفت دیدم در شهر از شهرهای افریقیه در مغرب مردی را در سفیدی چشم راست او از زیر نوشته در
عرق احمر كتابة مليحة محمد رسول الله قال الشعراوي رحمه الله تعالى في كتابه
رگ سرخ تحریر نمکین محمد رسول الله گفت شعراوی رحم کند بر او خدا در کتاب
لواقح الانوار القدسية في قواعد السادة الصوفية ان شخصا اتاه براس
خود مسمی لواقح الانوار القدسیه فی قواعد السادة الصوفیه بر اینکه آورد او را سر
خروف مشوية فاكل جلدها فرأى مكتوبا بالخط الالهي فوق الحاجبين لا اله
گوسپند بریان پس خورد پوست او را پس دید نوشته بخط الهی بر بالای دو ابرو لا اله
الا الله محمد رسول الله ارسله بالهدى ودين الحق ليجلي به من يشاء من عباده ولو بعد انقطاع
الا الله محمد رسول الله فرستاد خدا او را به رهنمای و دین راست [illegible] از بندگان او اگرچه بعد از
النبوة لو لم يكن دليل على صحة شرع المصطفى صلى الله عليه وسلم الا هذا الكتاب وعن بعض
ختم شدن نبوت اگر نبود دلیلی بر راست بودن شریعت مصطفی صلی الله علیه وسلم این کتاب و از
انهم وجدوا بطيخة صفراء عليها خطوط شتى بالابيض خلقة ومن جملة الخطوط
گروهی آمده ست که آنها یافتند خربزه زرد بر و نشانهای پراکنده بچیزی سفید از روی پیدایش از جمله
كتب بالعربي في جنبها الله وفي الاخر احمد لا يشك فيه عالم بالخط وانه وجد
یکی نوشته شد بعربی [illegible] در دیگر احمد شبهه نکند در و دانا بخط عرب [illegible]

في سنة سبع وتسع ثمان مائة حبة عنب فيها خط بارع بلون اسود
در سال هفت یا نه یکصد و هشتاد و دانه انگور در وی یک خط فائق برنگ سیاه

محمد المقنع بكسر النون المشددة اي التبع للانبياء فكان اخرهم قال ابن مرزوق يقال
محمد مقنع ست بزیر نون تشدید کرده شده یعنی پس آینده برای پیغمبران پس بود آخر ایشان گفت

ان فيما اكرم به الادمي ان كانت صورته على شكل كتب منا اللفظ فالميم الاول رأسه
گفته شده البته بود بعض از آن چیزی که گرامی کرده شد بدان آدمی اگر باشد صورت او بر شکل که نوشته شده این لفظ پس میم اول سر

والحاء جناحه والميم عجزه والدال رجلاه قيل ولا يدخل النار من يسمى بمحمد
و حا بازوی او و میم سرین او و دال دو پای او گفته شد در نیاید بآتش هر که نامزد بدان

اعاذنا الله منها الا ممسوخ الصورة اكراما لصورة اللفظ الثالثة قيل انه ورد
پناه دهد ما را خدا از آن مگر تبدیل کرده شده صورت برای بزرگی صورت لفظ سوم گفته شد

الى مصر نصراني من الفرنج سائلا ممتحنا للمسلمين قال معي شبهة فان ازلتم
حال آنست که آمد سوی مصر نصرانی از فرنگ پرسان آزمایش کنان برای مسلمانان گفت بمن شکی است پس اگر

اسلمت فعقد له مجلس في الكاملية وراس العلماء اذ ذاك الشيخ عز الدين
شما ازاله اسلام آورم پس منعقد شد برای او مجلسی کامل و سردار عالمان آنها شیخ عز الدین

ابن عبد السلام فقال له النصراني اهل الافضل عندكم المتفق عليه او المختلف فيه
پسر عبد السلام پس گفت او را نصرانی آیا بزرگ تر نزد شما چیز نیست که بر وی اتفاق است یا

فقال الشيخ عز الدين المتفق فقال النصراني فقد اتفقنا نحن وانتم على نبوة عيسى ع واختلفنا
پس گفت شیخ عز الدین آنکه بر وی اتفاق ست پس گفت نصرانی پس البته اتفاق کردیم ما و شما بر پیغمبری عیسی

في محمد فيلزم انه عيسى افضل من محمد صلى الله عليه وسلم وان تتبعوه فقال ان الشيخ
و اختلاف کردیم در شان محمد پس لازم می آید اینکه هر آینه حال آنست که عیسی بزرگ تر ست از محمد صلی الله علیه وسلم و اینکه

اطرق ساكتا من اول النهار الى اخر الظهر حتى ارتج المجلس واضطرب اهله ثم رفع الشيخ
پیروی کنند او را پس گفته می شود که این شیخ سرنگون کرد خاموش از ابتدای روز تا آخر ظهر تا آنکه جنبید مجلس و بیقرار شد اهل آن پس برداشت شیخ

رأسه فقال اي عيسى اتفق الذي قال لبني اسرائيل ومبشرا برسول ياتي من بعدي اسمه
سر خود را پس گفت کدام عیسی حکم ده مرا آنکه گفت برای بنی اسرائیل و خوشخبری دهنده به رسولی آید پس از من

احمد فهو الذي توافق على نبوته ويلزمنا ان نتبعه فيما قال وتومن باحمد الذي بشر
احمد پس آن او ست که اتفاق ست بر نبوت او و لازم آید ما را اینکه پیروی او کنیم در خبری که فرمود و تو ایمان آری

وان كنت تعني عيسى آخر لم يقل ذلك فنحن لا نؤمن به ولا نوافقك عليه فالزم الحجة
و اگر هست که قصد میکنی عیسی دیگر که نگفت این قول پس ما ایمان نداریم باو و نه موافقت کنیم بران پس قائم کرد

عز الدين واسلم النصراني

انتهى مناجات الهي

بسطت يد الفاقة
دلیل عز الدین و اسلام آورد نصرانی آخر شد راز گفتن با خدا دراز کردم دست درویشی

والافتقار وجئت اليك بحبل الذل والانكسار ووقفت بالباب

واحتياج وآمدم سوي تو بالباسهاي خواري وشكستگي وايستادم بدر

وتمسكت بالاحباب فاجب سؤالي ولا تخيب آمالي والسامعين

وزدم دست بدوستان تو پس قبول كن سوالم را وناامید مکن ازرجاهای من وساماعان

في كلوفت وحق الهي لو لم ترد القبول لما علمتنا السؤال

درهر وقت وبحق زبان معبود من اگر نه قصد تو كه قبولي پذيري را البته نمي آموختي ما را سوال

ولو ما شئت العطاء لما اطلقت المقال فاجب دعانا اللهم

واگر نخواستي بخشيدن هر آينه نمي گذاشتي گفتن را پس قبول كن دعاي ما را خدايا

اقسم لنا من خشيتك ما تحول بيننا وبين معصيتك ومن

قسمت كن براي ما از خوف خود آنقدر كه حائل ومانع شود ميان ما وميان نافرماني تو واز

طاعتك ما تبلغنا به جنتك ومن اليقين ما تهون به علينا

فرمانبري تو آنقدر كه رساني بان بهشت خود را واز يقين آنقدر كه آسان شود بما رنج كشي

مصائب الدنيا اللهم انا نسئلك من خير ما سألك منه

دنيا خدايا البته ما سوال ميكنيم از نيكوئي چيزي كه سوال كرده

نبينا محمد صلى الله عليه وسلم ونعوذ بك من شر ما

ازان پيغمبر ما محمد صلى الله عليه وسلم وپناه مي خواهيم بتو از بدي آن چيز

استعاذك منه نبينا محمد صلى الله عليه وسلم

كه پناه خواست ازو نبي ما محمد صلى الله عليه وسلم

اللهم انا نسئلك العفو والعافيه والمعافات الدائمة في الدين

خدايا البته ما سوال ميكنيم از تو بخشش وآرام ودرگذر دائمي در دين

والدنيا والاخرة

واين جهان وآن جهان

تمت

رباعی

سرمد گله اختصار میباید کرد	یک کار ازین دو کار میباید کرد
یا تن برضای دوست میباید داد	یا قطع نظر زیار میباید کرد

